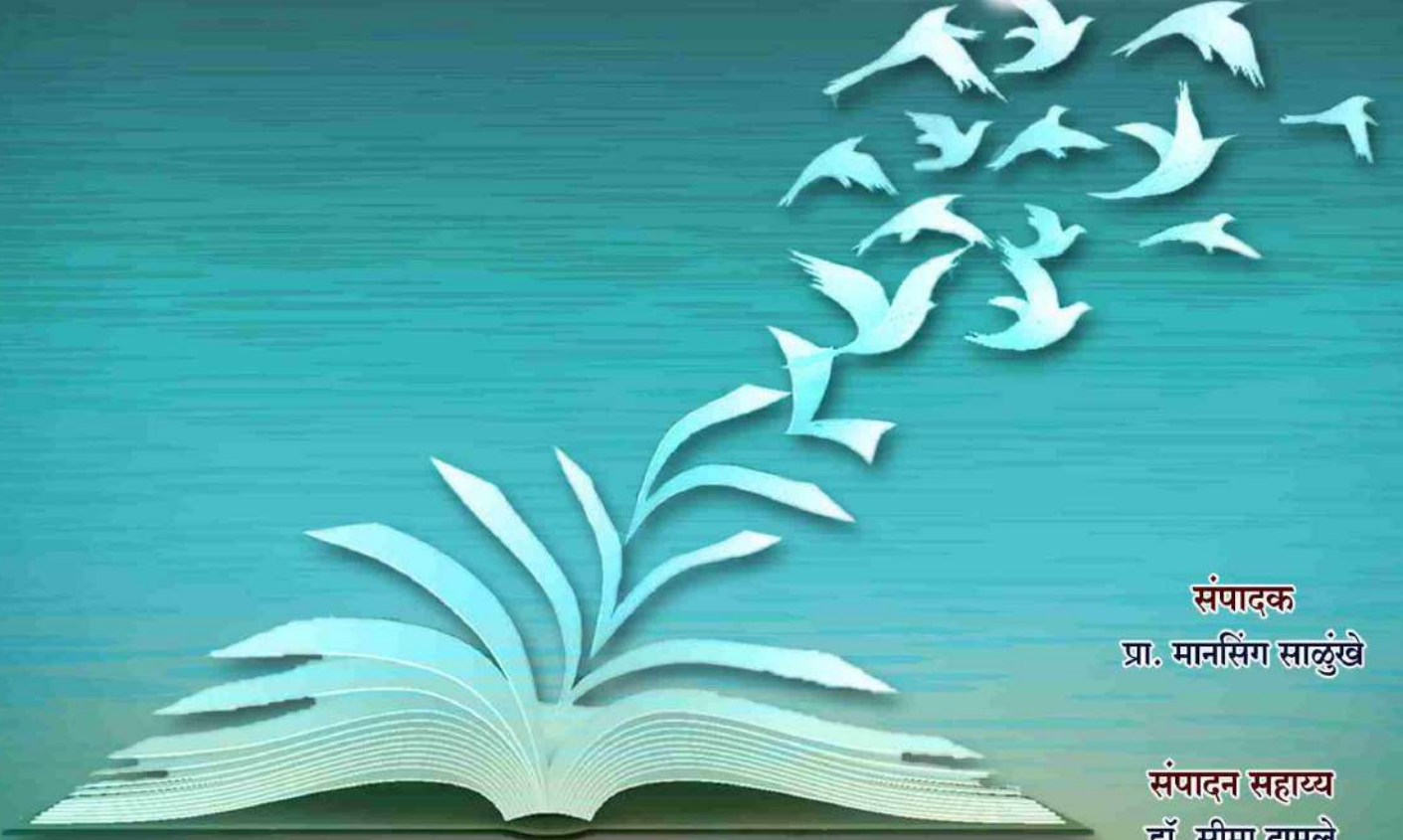

**Progressive Education Society's
B.Ed. College
Shivajinagar, Pune 5**

आंतरंग

शोध पुस्तकांचा

संपादक
प्रा. मानसिंग साळुंखे

संपादन सहाय्य
डॉ. सीमा दामले
डॉ. तृप्ती भालेराव
प्रा. लता सावंत

आंतरा

शोध पुस्तकांचा

संपादक
प्रा. मानसिंग साळुंखे

संपादन सहाय्य
डॉ. सीमा दामले
डॉ. तृप्ती भालेराव
प्रा. लता सावंत

अंतरंग (शोध पुस्तकांचा)
ISBN: 9788196274290

प्रकाशक :
अभिरुची पब्लिकेशन्स
सर्व्हे नं. ३५/३, संविद सोसायटी,
विद्यानगर, पुणे-४११०३२.
भ्रमणध्वनी : ८३०८८३९३३७
Email: abhiruchipublications@gmail.com

© लेखकाधीन

प्रथमावृत्ती :
३० ऑक्टोबर २०२३

मुखपृष्ठ :
श्री. अविनाश काकडे

मुद्रितशोधन
वैजयंतीमाला जाधव

मुद्रण :
अभिरुची प्रिंटर्स
पुणे - ४११०३२

मूल्य : रु. १२०/-

Antarang (Shodh Pustkancha)
ISBN: 9788196274290

Publication :
Abhiruchi Publications
Sr. No. 35/3, Sanvid Society,
Vidyanagar, Pune - 411032.
Mob: 8308839337
Email: abhiruchipublications@gmail.com

© Rights reserved with author

First Edition :
30 October 2023

Cover Design :
Shri. Avinash Kakade

Proof reading :
Vaijayantimala Jadhav

Printer :
Abhiruchi Printers
Pune - 411032

Price : Rs. 120/-

मनोगत

‘अंतरंग’ (शोध पुस्तकांचा) हे पुस्तक आज आपल्या हाती देताना आम्हाला खूप आनंद होत आहे. शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील विषय शिक्षक आणि विद्यार्थिनी यांनी ग्रंथालयातील वेगवेगळ्या पुस्तकांचे परीक्षण केले आणि आज एकत्रित स्वरूपात ते ग्रंथरूपाने प्रकाशित होत आहे. आजच्या काळात वाचन संस्कृती वाढीस लागवी म्हणून विद्यार्थ्यांना वाचन करण्यास आम्ही प्रोत्साहित करत असतो आणि याचाच परिपाक म्हणजे हे पुस्तक आहे. ऐतिहासिक कादंबऱ्या, कथासंग्रह, ललित लेखांची पुस्तके असे विविध साहित्यप्रकारातील पुस्तकांचे वाचन विद्यार्थिनींनी केले आहे. त्यानंतर त्यांना या पुस्तकाविषयीचे त्यांचे मत थोडक्यात लिहिले. त्यांनी घेतलेल्या ‘पुस्तकाचा शोध’ हा असाच सुरू राहणार आहे. दरवर्षी अशा प्रकारे या पुस्तक परीक्षणांचे एक पुस्तक प्रकाशित करण्याचा आमच्या ग्रंथालयाचा मानस आहे. या पुस्तकाच्या निर्मितीसाठी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष मा. प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे सर, सहसचिव मा. प्रा. डॉ. सौ. ज्योत्स्ना एकबोटे मॅडम, सचिव मा. प्रा. शामकांत देशमुख, आमचे मार्गदर्शक प्रा. मानसिंग साळुंखे सर यांचे या कामी आम्हाला नेहमीच पाठबळ लाभते. आमच्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयाचे वेगळेपण दर्शविणारा हा स्तुत्य उपक्रम आहे. यात सहभागी असलेल्या सर्वांप्रती आम्ही कृतज्ञता व्यक्त करतो. याकामी प्राचार्या डॉ. सीमा दामले यांचे आम्हाला मार्गदर्शन लाभले. विद्यार्थिनींनी सतत लिहिते राहावे यासाठी त्यांना आम्ही शुभेच्छा देतो. या पुस्तकासाठी डीटीपी आणि मुद्रण करणारे श्रीसद्गुरु एन्टरप्राईजेसचे श्री. अविनाश काकडे यांचे आम्ही आभार व्यक्त करतो. हे पुस्तक ‘अभिरूची पब्लिकेशन्स’ यांनी अत्यंत आवडीने प्रकाशित करण्याविषयी होकार दर्शविला त्यांचेही आभार !

अनुक्रमणिका

मनात मानसशास्त्राची उत्कंठावर्धक रम्य सफर	– डॉ. सीमा दामले	५
सामान्यातले असामान्य – सुधा मुर्ती	– डॉ. तृप्ती भालेराव	६
Autism	– Dr. Madura Pawar	७
National Educational Policy 2020	– Dr. Suvarna Ranpise	८
स्वामी	– प्रा. विद्या गावित	९
आयुष्याचा अंतिम संस्कार	– श्रीमती लता सावंत	११
अमृतवेल	– प्रा. सोनाली पुजारी	१२
तोत्तोचान	– प्रा. सोनाली जाधव	१३
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	– प्रा. सुवर्णा गणपत निरभवणे	१४
नदिष्ट	– वैजयंती जाधव	१५
अग्निपंख	– दीपाली बनकर	१६
Secret	– Garima Madawani	१७
Believe in Yourself	– Khushboo Singh	१९
GABAN	– Mitali Bose	२१
Yayati	– Bhagyashree Marathe	२३
Life's Amazing Secrets:	– Poonam Shukla	२५
INDIA DIVIDED	– Pratiksha Gaikwad	२७
THE POWER OF POSITIVE THINKING	– Priti Verma	२८
अध्यापन पद्धती	– प्रियांका चव्हाण	२९
Learning How to Fly	– Priyanka Debbarma	३०
Letter to his Father	– Rupsha Debbarma	३३
A Man Called Ove	– Safia Khatun	३५
Wings of Fire	– Sneha Priti Kujur Nowrangi	३७
Believe in Yourself	– Swati Singh	४०
The Hidden Life of Trees	– Megha Kalbhor	४१
Wings of Fire	– Geeta Achalkar	४२
बलुतं	– नसरीन जमादार	४४
राधेय	– स्नेहा संजय पाडेकर	४६
महाश्वेता – सुधा मुर्ती	– राणी रमाकांतराव ताथोडे	४८
Pride and Prejudice	– Ashwini Pardeshi	५०
Yayati	– Varsha Rathod	५१
Gifted Hands	– Roshani Lonkar	५२
“GOPIKA GEETHAM”	– Ramya Nayar	५३
Atomic Habits	– Sudha Khan	५४

मनात मानसशास्त्राची उत्कंठावर्धक रम्य सफर

डॉ. सीमा दामले

अच्युत गोडबोले अतिशय अभ्यासू चिकित्सक लेखक आहेत, लहानपणापासूनच पहिली ते आयटीच्या शिक्षणापर्यंत लेखक अच्युत गोडबोले सर्व परीक्षांमध्ये अव्वल ठरले आहेत अनेक पारितोषिके प्राप्त केली आहेत. सॉफ्टवेअर क्षेत्रात भारत इंग्लंड अमेरिका ३२ वर्ष आंतरराष्ट्रीय कंपन्यांत अनुभव घेतला आहे. अच्युत गोडबोले यांच्या पुस्तकांना राज्य शासनासह अनेक मानाचे पुरस्कार प्राप्त झाले आहेत. त्यांनी आशियाना नावाची ऑटिस्टिक मुलांची शाळा मुंबई येथे चालू केली आहे. 'मनात मानसशास्त्राची उत्कंठावर्धक रम्य सफर' या पुस्तकाच्या लेखनातून मानसशास्त्रीय क्षेत्रात डॉक्टर अच्युत गोडबोले यांनी महत्वाचे योगदान दिले आहे. डॉ. अभय बंग, डॉ. प्रकाश आमटे, डॉ. रवी बापट, डॉ. मोहन आगाशे, डॉ. भरत देसाई, डॉ. सुधाकर देशपांडे, डॉ. राजेंद्र बर्वे, डॉ. आनंद नाडकर्णी, डॉ. प्रदीप पाटकर या तज्ञ व्यक्तींनी मनात या पुस्तकाविषयी आपली मते मांडली आहेत.

या पुस्तकाच्या पाच डिसेंबर १४ पर्यंत एकूण ३५ आवृत्ती निघाल्या. आमच्या ग्रंथालयातील माझ्या हातात पडलेली ही ३५वी आवृत्ती आभार मानताना सर्व आप्तेष्ट, मानसोपचार तज्ज्ञ, प्रकाशक, वाचक, हितचिंतक यांचा उल्लेख मनःपूर्वक आणि सन्मानपूर्वक केला आहे. प्रास्ताविकात मानसशास्त्रासंबंधात वाचनात आलेली पुस्तके, चित्रपट, नाटक, व्यक्ती अभ्यास यांचा उल्लेख आढळतो.

'मनात मानसशास्त्राची उत्कंठावर्धक रम्य सफर' या पुस्तकात एकूण १७ प्रकरणांचा समावेश आहे. वाचकाने मनात हे पुस्तक वाचायला घेतल्यानंतर जराही खंड पडू न देता वाचावे असे हे पुस्तक आहे. त्यातील १७ प्रकरणांचे वर्गीकरण करायचे तर एक ते दहा, ११ ते १५ आणि सोळा-सतरा अशा तीन गटात वर्गीकरण करता येईल. एक ते दहा प्रकरणात मन म्हणजे काय, मेंदूचा शोध आणि रचना, मानसशास्त्रज्ञांचा अभ्यास, सायकॉलॉजी चे प्रकार यांचा समावेश पहिल्या गटात होतो. दुसऱ्या गटात बुद्धी व्यक्तिमत्व भावना आणि प्रेरणा स्मृती विस्मृती आणि दृष्टी भ्रम यांचा समावेश होतो

तिसऱ्या गटात विविध मनोविकारांचे वर्णन आढळते ऑटिझम, ओ सी डी ,फोबिया, स्क्रीझोफ्रेनिया, भ्रम आणि भास, नैराश्य , चिंता आणि ताण यांचा विचार सखोल केलेला आढळतो. शेवटच्या प्रकरणात वेगवेगळे मानस उपचार, विविध थेरपीचा अभ्यासपूर्ण विचार, तसेच व्यक्ती अभ्यास आणि वर्तनात सुधारणा झालेल्या काही उदाहरणांचा उल्लेख आढळतो. समारोपात इतर पुस्तकांचा आणि संशोधनांचा अभ्यास करून मानसशास्त्राचा अभ्यास संशोधन यातून एक चळवळ निर्माण होईल, क्रांती होईल अशी अपेक्षा व्यक्त केली आहे. पुस्तक परीक्षण करण्याचा मूळ हेतू म्हणजे पुस्तक सखोलतेने वाचले जाणे आणि परीक्षण वाचल्यानंतर वाचकांच्या मनात वाचनाविषयीचा आदर निर्माण होणे. तसेच वाचनाविषयी अभिरुची निर्माण करणे. मनात हे पुस्तक वाचताना लेखकाविषयी मानसशास्त्रज्ञांविषयी अत्यंत आदर मनामध्ये निर्माण झाला हे पुस्तक हातात पडल्यानंतर अखेरपर्यंत वाचल्याशिवाय चैन पडणार नाही अशी मी ग्वाही देते.

पुस्तक शीर्षक :- मनात मानसशास्त्राची उत्कंठावर्धक रम्य सफर

लेखक :- अच्युत गोडबोले

प्रकाशन :- मनोविकास प्रकाशन

एकूण पृष्ठे :- ५८९

आकर्षक मुखपृष्ठ :- विविध रंगातील कोलाज चे चित्र

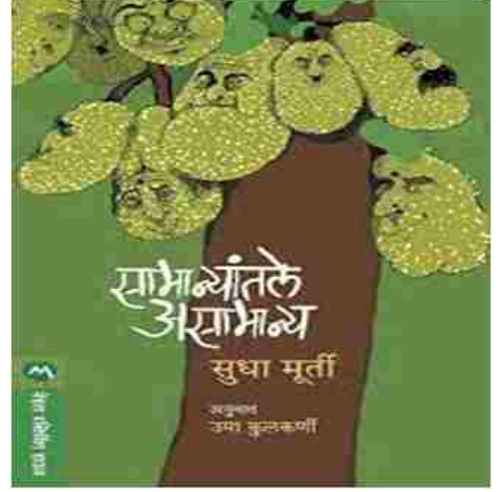
मलपृष्ठावर विविध विचारवंतांचे मनात या पुस्तकाविषयी विचार मांडले आहेत

सामान्यातले असामान्य - सुधा मूर्ती

डॉ. तृप्ती भालेराव

‘सामान्यातले असामान्य - सुधा मूर्ती’ हे एक व्यक्तिचित्रण आहे. सुमारे पन्नास वर्षांपूर्वीच्या कर्नाटकातले वातावरण सुधाजीनी डोळ्यासमोर उभे केले आहे. लोकांच्या वेगवेगळ्या स्वभावांचे अतिशय सुंदरपणे वर्णन केले आहे. हे पुस्तक वाचतांना लेखिकेचे अवलोकन पाहून आपण अचंबित होतो. त्यातील अंसाक्का, बंडल, बिंदाप्पा, इत्यादी पात्रे तर खुपच जिवंत वाटतात. ह्या पात्रांची नावे इतर पात्रांच्या प्रकरणातही वारंवार येतात. त्यांची स्वभाववैशिष्ट्ये इतकी जुळतात की आपल्याला वाटतं आतापर्यंत वर्णन केलेली ही अन्साका जर खरीच असती तर आता नेमके असच बोलली असती.

विनोदी, गंभीर, आनंदी, दुःखी असे अनेक चढ उतार ह्या पुस्तकात पाहायला मिळतात. प्रत्येक प्रकरणाच्या शेवटी लेखिका त्या अगदी सामान्य वाटणाऱ्या पात्रांचे असामान्यत्व लक्षात आणून देते.

आपल्या अवतीभवती सुद्धा अशीच माणसे असतीलच, पण आपल्यात ती अवलोकन करून ते लिहिण्याची कला नाही. सामान्यातले असामान्य हे नावच जरा वेगळे, विचार करायलाच भाग पाडणारे आहे. काय असते अश्या सामान्य माणसांमध्ये? खरंच सामान्य माणूस ही असामान्य असू शकतो का? सुधा मूर्तीच्या आयुष्यात आलेले प्रसंग त्यांना लाखमोलाची शिकवण देऊन जातात.

पुस्तकातील माझी आवडती बाजू म्हणजे कथांना दिलेली आकर्षक शीर्षके आणि विशेषणे ह्या कथांमधून डोळ्यासमोर येते. कथांमधील पात्रांची नावे बिनचूक आणि चपखल स्वभावाशी साम्य साधणारी आहेत. प्रत्येकाचं नाव वाचल्यावर हे असेच का हा प्रश्न पडतो आणि हाच प्रश्न वाचनाची गोडी आणि आवड निर्माण करतो आणि कधी एकदा ह्या व्यक्तींविषयी जाणून घेतो असे वाटायला लागतं. त्यांच्यातील सुप्त गुणांना जपण्याने ते कसे असामान्य होतं गेल्याचे ही कथा आहे. जसा आपला भारत देश विविध संस्कृतींचा, प्रदेशांचा, परंपरांचा आहे, अगदी तसेच हे पुस्तक विविध स्वभाव, प्रवृत्ती, दृष्टीकोन ह्यांनी नटलेलं आहे. खरंच ह्या जगात असंख्य माणसे आहेत, पण त्यातील साम्य एकच असलेले खास व्यक्तिमत्व.

सुधा मूर्ती आणि त्यांची ग्रंथसंपदा ह्याला तोड नाही. हे पुस्तक प्रत्येकाने आवर्जून वाचावे वाचले तर समजेल की प्रत्येक माणसाच्या अंतरंगी दिसण्यामागे त्याचा स्वभाव दडला असतो.

शीर्षक - सामान्यातले असामान्य - सुधा मूर्ती

अनुवाद - उमा कुलकर्णी

मेहता पब्लिशिंग हाऊस

पुस्तक परीक्षण: डॉ तृप्ती प्रसाद भालेराव .

सहाय्यक प्राध्यापक

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे बी.एड. कॉलेज, शिवाजीनगर पुणे

Autism

Dr. Madura Pawar

Introduction :

It appears that "Autism" by Achyut Godbole is a book that delves into the subject of autism, providing an in-depth exploration of this rapidly growing brain disorder. The book seems to cover a wide range of topics related to autism, including its history, symptoms, remedies, therapies, medications, and case studies. Here's a brief review of the book based on the provided information:

Content Overview:

The book starts by defining autism as a developmental disability that affects a child's social, communication, and behavioral skills. It highlights the prevalence of autism worldwide, citing statistics from the World Health Organization, which indicates that one in 160 babies has autism. The book emphasizes that there is no single known cause of autism, suggesting that it results from a combination of environmental and genetic factors.

Personal Connection:

One of the unique aspects of this book is the personal connection of the author, Achyut Godbole, whose son Nihar was diagnosed with autism at a young age. This personal experience likely provides a heartfelt and empathetic perspective on the subject matter.

Practical Information:

The book appears to offer practical information on how the author and his wife, Shobha, educated their son Nihar, including various symptoms and remedies they employed. It also mentions the establishment of an institution called Asiana for autistic children, which is presumably inspired by their experiences.

Concern for the Future:

The book touches upon the potential challenges faced by individuals with autism as they grow older, especially when their parents are no longer able to care for them. It raises the question of what will happen to these individuals and advocates for the need for society and the government to address this issue by establishing appropriate institutions and support systems.

Critique:

Based on the provided information, it's challenging to offer a comprehensive review of the book. However, it appears to be a valuable resource for those seeking information on autism, especially from a personal perspective. It covers a wide range of topics related to autism and seems to advocate for increased awareness and support for individuals with autism and their families.

Conclusion:

"Autism" by Achyut Godbole seems to be a heartfelt and informative book that provides a comprehensive look at autism, its history, and its impact on individuals and families. It combines personal experience with research-based information, making it potentially useful for those seeking to understand and support individuals with autism. The book's call to action regarding the future care of individuals with autism adds a compelling and socially relevant dimension to the narrative.

Name of the book: Autism

Name of the author: Achyut Godbole

Year of Publish: October 2022

Reviewed by : Dr. Madura Pawar

Asst. Prof. in P.E.S.B.Ed. College, Pune-05

Source book Of National Educational Policy 2020 – A Comprehensive Overview

Dr. Suvarna Ranpise

In this book the origin and evolution of new educational policy is given with focus on process of consultation and related timeline, school education in India ,higher education in India, Professional education, adult education, and lifelong learning ,efforts for promotion of Indian Language, art and culture is analyzed briefly. Integration of technology and online/digital education in India is documented in Details. A concluding overview of new education policy.

Appendix is given in Hindi, bibliography and web links also provided for to facilitate interest and readings on the subject.

Purpose of the book

Author is a Legal Expert, Educator, and Author & Motivator. He also represents as a neutral accredited member at the national and international level as Mediator, Arbitrator, Negotiator, & Ombudsman. He worked as Pro-Vice Chancellor, in various Universities. Worked as a Legal advisor to various members since 2014 onwards.

No doubt, the NEO2020 is an outcome of commitment from the top leadership for drafting a policy that will lead India into the future as a world power, and the foundation of the same will be built on knowledge.

Recommendations

I would like to recommend this book to all leaders, from school higher college, professional courses and artist, Indian language teaching Institutions. Objective guidelines for giving qualitative education to all learners and on building job creators, easier entry of foreign University had been given very nicely.

Name of Reviewer : Dr. Ranpise Suvarna Dnyandeo

Title: Source book Of National Educational Policy 2020 – A Comprehensive Overview

Author : Dr. B. Ramaswamy Divyasethi

Publication : Kanishka Publishers Distributors New Delhi, 110002

Publisher : Madan Sachdev For Kanishka Publishers, Distributors, Rajdhani printers, Delhi.

Edition : First

Pagination: 304 at upper side right corner

Cost : 195/-

स्वामी

प्रा. विद्या गावित

रणजित देसाई यांनी लिहिलेल्या अनेक ऐतिहासिक कादंबऱ्यांपैकी स्वामी ही कादंबरी आहे. या कादंबरीचे प्रकाशन मेहता पब्लिकेशन यांनी केले आहे. या कादंबरीची पहिली आवृत्ती ऑगस्ट १९६२ मध्ये प्रकाशित झाली त्यानंतर या कादंबरीच्या ३७ आवृत्त्या प्रकाशित केल्या. या कादंबरी मध्ये मधाराव पेशवे यांच्या जीवनावर आधारित आहे.

पुस्तक परीक्षण :

वयाच्या १७ व्या वर्षी पेशव्यांच्या कपड्यांचे ओझे अंगावर वाहणारी ही व्यक्ती. पानिपतच्या लढाईत मृत्युमुखी पडलेल्या सर्व कुटुंबांना त्यांनी पाठिंबा दिला. नानासाहेब पेशवे यांचे दुसरे चिरंजीव माधवराव पेशवे हे त्यांच्या शांत, लोभस स्वभावाने आणि न्यायी वृत्तीने सर्वांना मंत्रमुग्ध करणारे होते.

ऐतिहासिक कादंबऱ्या म्हटले की अनेक पात्रे आणि त्यांचे नेमके समाधान हा या पुस्तकाचा मूळ आधार असतो. ही कथा तुम्हाला भारावून टाकते, परंतु त्यासाठी तुम्हाला एकाच वेळी घटनेच्या अनेक पैलूंचा विचार करणे आवश्यक आहे. प्रत्येक वाक्याला काही ना काही अर्थ आहे आणि त्यात कुठेतरी कोड नक्कीच असते. रणजित देसाई यांच्या कथाकथनाच्या आणि कथनाच्या अनोख्या शैलीचे तुम्ही कौतुक कराल. लेखकाचा लेखनाचा एक रोमांचकारी साहस आणि नाटकाचा अनुभव देईल.

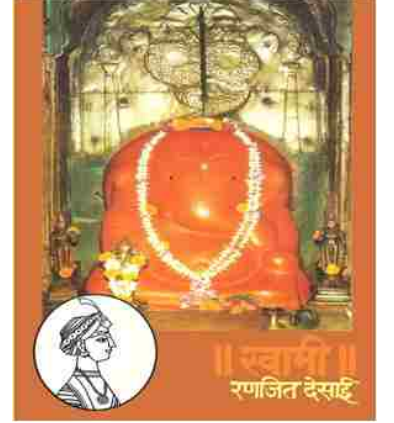
अतिशय लहान आयुष्य जगलेल्या या वीर योद्ध्याची कहाणी काही वेगळीच आहे. ११ वर्षांच्या राजकारणात, अनेक सक्रिय लढाया, ८ वर्षांहून अधिक परगावी मोहिमा आणि अजूनही विखुरलेले सामाजिक बांधकाम, नागरी कलह संपुष्टात आणणे, त्यांचे यश आणि पती-पत्नीचे प्रेम, ज्याची गाथा लोक गात आहेत. या कादंबरीवर आधारित मराठी नाटकं, चित्रपट आणि आता मालिकाही सुरू आहेत. या कादंबरीचे अनेक पैलू तुम्हाला पहायला मिळतील जे खूप लोकप्रिय आणि मराठी लोकांचे पुस्तक आहे. शेवटी हे क्षयरोगाचे स्वरूप आहे आणि लोकांचे त्यांच्याबद्दलचे प्रेम त्यांच्या डोळ्यात पाणी आणते.

कादंबरी वाचताना माधवरावांचे पात्र आपल्या समोर येते. शिस्त, दक्षता, कारभाराकडे लक्ष देणे, जात इत्यादी त्याचे गुण प्रकट होतात. चुलत भाऊ रघुनाथराव (राघोबा दादा) आणि इतर चोरांशी लढताना निजाम, हैदर आणि इंग्रज यांसारख्या परकीय शक्तींशी लढतानाही कादंबरीत वाचायला मिळते.

निजामाची पुण्यावरची वाटचाल ज्याला आपलेच मदत करतात, पुण्याची लुट आणि राक्षसभुवनची लढाई, हे वाचल्यावर लक्षात येते की, तुम्ही त्याच काळात वावरत आहात. या सर्व घटना घडत असतानाच 'स्वामी' आपल्या वैयक्तिक आयुष्यातील घटना दाखवायला विसरले नाहीत. रमाबाई, पार्वतीबाई (सदाशिवराव भाऊंच्या पत्नी), गोपिकाबाई (माधवरावांच्या आई), आनंदीबाई (राघोबादादाच्या पत्नी), राघोबादादा, नारायणराव (माधवरावांचे धाकटे भाऊ) या पेशवे घराण्यातील इतर सदस्यांना रणजित देसाई यांनी स्वतंत्र व्यक्ती म्हणून चित्रित केले आहे. माधवराव पेशवे व रमाबाई यांच्यातील प्रेम कथा हि थोड्याप्रमाणात लेखकाने मांडण्याचा प्रयत्न केला आहे.

माधवराव स्वतःच्या लोकांशी आणि परकीयांशी यशस्वीपणे लढत असताना हा तरुण पेशवा क्षयरोगाने ग्रस्त होतो. आणि इथूनच त्याचा शेवटचा प्रवास सुरू होतो. पण तिथेही त्यांना जोडीदार सापडतो. होय, त्यांची पत्नी रमाबाई.

समारोप :

रणजित देसाईनी रेखाटलेला तो जीवन प्रसंग अक्षरशः आपल्या काळजाला चटका लावून जातो . पती पत्नीच्या अविरत प्रेमाचा एक मतीगुंग करणारा अविष्कार, कडवा चरित्रवान शिस्तप्रिय द्रष्टा प्रशासक आणि निष्ठवंत गणेश भक्त श्रीमंत माधवराव पेशवे यांचे जीवन चरित्र म्हणजेच स्वामी

पुस्तकातील काही प्रश्न ज्याचे उत्तर ही आपल्याला मिळत नाही

- १) माधवराव पेशवे यांच्या मातोश्री या त्यांना भेण्यासाठी शेवटपर्यंत आल्या नाही का ?
- २) कादंबरीत नाना फडणीस यांचा उल्लेख प्रामुख्याने का दिसत नाही ?

स्वामी ही कादंबरी अतिशय उत्तमरीतीने लेखकाने लिहिलेली आहे यापुस्तकातील प्रत्येक प्रसंग हा आपल्या डोळ्यासोमर उभा राहतो. कादंबरी जरी ऐतिहासिक असली तरी वाचताना कंटाळा येत नाही. हे पुस्तक आपण एकदातरी वाचावे.

पुस्तकाचे नाव : स्वामी

लेखक - रणजित देसाई

पृष्ठ संख्या - ४३८

प्रकाशन - मेहता पब्लिशिंग हाऊस

Book Review by

सहाय्यक प्राध्यापक- विद्या गावित

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे बी.एड कॉलेज शिवाजीनगर पुणे- ५.

आयुष्याचा अंतिम संस्कार

श्रीमती लता सावंत

फिलिप गुड हे इंग्लंडचे माजी पंतप्रधान टोनी ब्लेअर यांचे निवडणूक सल्लागार आणि Strategist, वयाच्या ५८ व्या वर्षी म्हणजे २९ जानेवारी २००८ रोजी फिलिप गुड यांना अन्ननलिकेचा कर्करोग (कॅन्सर) असल्याचे निदान झाले. सुरवातीला स्वीकारणे खूपच कठीण गेले, मात्र येणाऱ्या परिस्थितीला सामोरे जाण्याशिवाय काहीच पर्याय नव्हता, या कठीण काळात उपचार घेत असताना त्याच्यासाठी त्याची पत्नी गेल आणि त्यांच्या दोन मुली, जॉर्जिया आणि ग्रेस यांनी पाठिंबा दिला. २०१० मध्ये, आणि शस्त्रक्रियेच्या, केमोथेरपी उपचार झाले. दोन वर्षांनंतर, फिलिपने कॅन्सरची लढाई जिंकली. फिलिपच्या strategies' ने, निवडणूक डावपेच रचण्याच्या हिरीरीनेच त्याला भयानक आजारातून बाहेर काढले. सहा महिन्यांनंतर त्रास वाटू लागल्याने, तपासण्या केल्या गेल्या.परंतु नियती हा भयंकर आजार घेऊन फिलिपच्या दारात उभी होती.

अशा रीतीने फिलिपचा दीर्घ, वेदनादायक परंतु शेवटी मृत्यूच्या दिशेने आशावादी प्रवास सुरू झाला, या काळात त्याने आपल्याला येणारे अनुभव लोकांपर्यंत पोहोचवणे हे आपल कर्तव्य आहे,समाजाचे आपण काही देणे लागतो तसेच मृत्यूविषयी असणारे गैरसमज, राजकारणाविषयी चुकीच्या संकल्पना बदलण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. मृत्यूला पराभूत कोणीच करू शकत नाही पण तोही आपल्याला हरवू शकणार नाही हीच खरी मुक्ती होय असा जेव्हा विचार आपल्यात रुजतो तेव्हा कुठल्याही संकटाशी सामना करण्याची जबरदस्त ताकद निर्माण होते. एकापाठोपाठ एक आव्हाने स्वीकारली जातात. वेदना असो कि अनिश्चितता तुम्ही सगळ्यांना तोंड देऊ शकता आणि जेव्हा तुम्हाला याची जाणीव होते तेव्हा व्यक्ती म्हणून तुमचा कायापालट होतो. हेच आयुष्याचा अंतिम संस्कार या तळमळीचा परिपाक आहे.

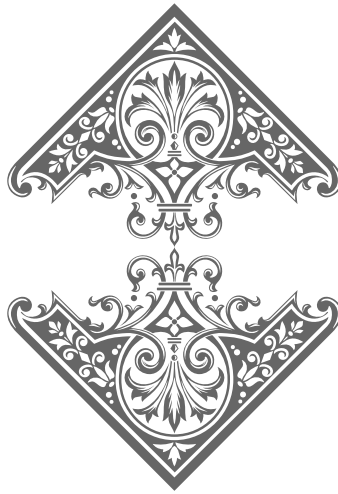
प्रत्येक वाचकाला आतून हेलावणारी,अंतर्मुख करणारी हि कथा कॅन्सर झालेल्या व्यक्तींसाठी स्फूर्तीदायक आहे.

मानवी जीवन आणि त्यातील नातेसंबंधांचे मर्मही यात दडले आहे.जे विचार करायला भाग पाडते.

पुस्तक: आयुष्याचा अंतिम संस्कार

लेखक: फिलिप गुड

प्रकाशक: लिटल ब्राऊन बुक

अमृतवेल

प्रा. सोनाली पुजारी

आयुष्यात आपण पाहिलेली प्रत्येकच स्वप्न पूर्ण होतात असे नाही .आपण रचलेले कित्येक इमले हवेच्या झोक्याने पडून जातात त्यामुळे आपण दुःखी होतो निराशेच्या घरात गर्तेत जातो . यातून सावरण्यासाठी आपण व्यसनाच्या आहारी जातो किंवा आत्मघातासारखं पाऊल उचलतो. परंतु या दुःखाच्या आणि निराशेच्या गर्तेतून बाहेर पडण्याचे सामर्थ्य असते ते फक्त आपल्या मायेच्या माणसांमध्ये . हे या आपल्या माणसांचे प्रेमच असते जे आपल्याला या गर्तेतून बाहेर काढते. अशीच काहीशी कथा ही वि. स. खांडेकरांनी अमृतवेल या कादंबरीतून मांडलेली आहे.

अमृतवेल कादंबरी ही दादासाहेब नावाच्या एका स्वातंत्र्य सैनिकापासून सुरू होऊन पुढे दासबाबू ,नंदा ,माई , वसु ,मधुरा, बापू आणि देवदत्त या पात्रांची ओळख करून देत कथा शेवटपर्यंत वाचण्यास वाचकाला भाग पाडते . अमृतवेल ही कथा आपण दोन भागात विभागू शकतो कथेच्या पहिल्या टप्प्यात एम. ए . शिकणारी आणि शेखर सोबत लग्न ठरलेली नंदा शेखरच्या अपघाती निधनाने सुन्न होऊन जाते. तिच्यासोबत घडलेल्या या घटनेचा तिच्या मनावर मोठा आघात होतो . ज्यातून ती आत्महत्या सारखं टोकाचे पाऊल उचलण्याचा प्रयत्न करते. मात्र दादासाहेब , माई आणि बहिणीचा मुलगा मिलिंद यांची माया तिला आत्महत्या करण्यापासून रोखते . नंदा घडलेला सर्व प्रसंग दादासाहेबांना सांगून त्यांची माफी मागते आणि पुढे पी. एचडी करण्याची इच्छाही व्यक्त करते. दादासाहेब प्रगल्भ वडिलांसारखे अलकनंदाची मानसिक स्थिती पाहून तिला पुढील शिक्षणासाठी विलासपुरला पाठवतात. या सर्व घटनांचे सुंदर वर्णन करताना लेखकाने जीवनाकडे पाहण्याचा समस्याकडे पाहण्याचा समग्र दृष्टिकोन योग्य दृष्टिकोन कसा असावा याचे शब्दरूप चित्र खूपच सुंदर केलेले आहे.

नंदा पुढील शिक्षण घेण्यासाठी विलासपुरला जाते आणि तेथील निसर्ग रम्य वातावरणात जीवनातील दुःख विसरेल असे तिला वाटत असते परंतु येथेच कथेचा दुसरा भाग सुरू होतो .नंदाची विवाहित मैत्रीण वसू ,वसूचा नवरा भाईसाहेब म्हणजे देवदत्त, मधुरा , बापू असे अनेक पात्र आपल्या विश्वात प्रवेश करतात. तसेच सतत आपल्याच दुःखात अखंड बुडालेला ,पुस्तकात रमणारा ,मन शांत करण्यासाठी टिप्पण लिहिणारा देवदत्त आणि अलकनंदा यांच्यात कशी मैत्रीण निर्माण होते. स्वतः आत्महत्येचा विचार करून गेलेली नंदा देवदत्तला आत्महत्येपासून कशी परावृत्त करते. जीवनाचा उद्देश्य शोधण्यासाठी त्याला कशी मदत करते. तसेच मधुरा आणि नंदा यांच्यातील संवाद या सर्व घटनांची मांडणी खूप सुंदर केलेली आहे . हि सर्व पात्र आपण एक वाचक म्हणून स्वतः अनुभवतो.

या कादंबरीतील दादासाहेब आणि नंदा यांच्यातील घरातच होणार पत्रव्यवहार, दासबाबू आणि नंदा यांच्यातील संवाद आपल्याला जीवनाविषयी खूप काही सांगून जातो . तसेच देवदत्त आणि नंदा यांच्या दोघांतील संवाद हा कादंबरीचा मुख्य गाभा आहे असे आपण म्हणू शकतो.अमृतवेल हि कादंबरी आपल्याला माया, प्रीती आणि प्रेम म्हणजे काय ? याचा खरा अर्थ सांगून जाते . या कादंबरीतून आपल्याला जीवनात पडणारे अनेक प्रश्नांची उत्तरे मिळून जातात. जीवनाचा खरा अर्थ, जीवनाचे तत्त्वज्ञान या कादंबरीच्या माध्यमातून वि.स. खांडेकरांनी अप्रतिम रित्या मांडलेले आहे त्यामुळे अमृतवेल ही कादंबरी प्रत्येक व्यक्तीने वाचावी असे वाचक म्हणून मला वाटते .

पुस्तक शीर्षक :-अमृतवेल

लेखक :- वि. स . खांडेकर

प्रकाशन : मेहता पब्लिशिंग हाऊस

पुस्तक परीक्षण :- प्रा . सोनाली पुजारी

पी. इ. एस. बी. एड .कॉलेज

तोत्तोचान

प्रा. सोनाली जाधव

तोत्तोचान हे मूळ जपानी भाषेतील पुस्तक आहे. लेखिका तेत्सुको कुरोयानागी या जपानी दूरदर्शन कलाकार आणि युनिसेफच्या सद्भावना दूत आहेत. या पुस्तकात लेखिकेने आपल्या तोमोई या शाळेतील अनुभव तसेच शाळेचे मुख्याध्यापक सोसाकू कोबायाशी यांच्याबद्दल सांगितले आहे. पुस्तकातल्या कथानकाचा काळ हा दुसऱ्या महायुद्धादरम्यानचा आहे. या पुस्तकाचा अनेक भाषांमध्ये अनुवाद झाला आहे. याचा मराठी अनुवाद चेतना सरदेशमुख गोसावी यांनी केला आहे.

पुस्तकाची सुरुवात तोत्तोचानला पब्लिक स्कूलमधून काढून टाकल्यावर तिच्या आईने तिच्या मुलीला शिकण्याची नवीन पद्धत शिकून घेतली. लहानगी तोत्तोचान खूप चंचल असते. डेस्क सारखा उघडणे, झाडावरच्या चिमण्यांशी गप्पा मारणे, रस्त्यावरून जाणाऱ्या बँडवाल्यांशी बोलणे असल्या गोष्टींमुळे तिला शाळेतून काढून टाकले जाते. तिच्या आईला कळले की टोट्टो-चानला अशा शाळेची गरज आहे जिथे अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य असेल. अशाप्रकारे, ती तोत्तोचानला नवीन शाळेचे मुख्याध्यापक श्री कोबायाशी यांना भेटायला घेऊन जाते, जिथे दोघांमध्ये एक मैत्रीपूर्ण शिक्षक-विद्यार्थी संबंध प्रस्थापित होतात.

पुस्तकाच्या सुरुवातीलाच तोत्तोचानची आई तिला तोमोई नावाच्या नवीन शाळेत टाकण्यासाठी घेऊन जाते. झाडाच्या खांबांचे गेट असलेली आणि रेल्वेच्या डब्यात वर्ग भरणारी ही शाळा तोत्तोचानला पाहताक्षणीच आवडते. शाळेचे मुख्याध्यापक कोबायाशी तिला बोलायला सांगतात आणि ती पूर्ण चार तास त्यांच्याशी गप्पा मारते. तेव्हापासूनच दोघांमध्ये मैत्रीचे आगळे बंध जुळतात.

तोत्तोचान बनवलेल्या मित्रांचे, तिने शिकलेल्या धड्यांचे आणि टोट्टो गाकुएनमध्ये तिने घेतलेल्या चैतन्यपूर्ण वातावरणाचे वर्णन या पुस्तकात आहे. श्री. कोबायाशी विद्यार्थ्यांच्या आवडीसाठी नवीन उपक्रम सादर करतात. श्री कोबायाशी मुलांना समजून घेतात आणि त्यांचे मन आणि शरीर विकसित करण्याचा प्रयत्न करतात. तो शारीरिकदृष्ट्या अपंगांसाठी चिंतित आहे आणि सर्व मुले कशी उल्लेखनीय आहेत यावर भर देतात. तोत्तोचान पोलिओने ग्रस्त असलेल्या ख्रिश्चन मुलाचा चांगला मित्र बनतो. दुसरा वर्गमित्र अमेरिकेत वाढला होता आणि त्याला जपानी बोलता येत नाही; शत्रू भाषा वापरण्यास सरकारी बंदी असूनही, मुख्याध्यापक मुलांना त्यांच्याकडून इंग्रजी शिकण्यास सांगतात. मुख्याध्यापक कोबायाशी यांचे सरकारमधील नेत्यांशी चांगले संबंध कसे होते हे या उपसंहारात स्पष्ट केले आहे.

पुस्तकात पुढे तोत्तोचानचे शाळेतले अनुभव तिच्याच शब्दात छोट्या छोट्या धड्यांमधून समोर येतात. तिला मिळणारे नवीन मित्र, शाळेतले स्वच्छंद वातावरण, रोज शाळेचे तास मुलांनी ठरविण्याची पद्धत, निसर्गरम्य वातावरणातल्या सहली इत्यादी. शाळेत आणायच्या डब्यासाठीपण नियम होता की रोज काहीतरी डोंगरातले आणि काहीतरी समुद्रातले आणायचे थोडक्यात प्रत्येकाला चौरस आहार मिळेल असे.

मुलांचे नाजूक मन जपत त्यांना शिकविणे ही कोबायाशींची पद्धत असते. उदा. मुलांना पोहायचा पोशाख न घालता पोहू देणे जेणेकरून त्यांना शरीराकडे निरोगी दृष्टीने बघता येईल तसेच शारीरिक व्यंग असणाऱ्या मुलांनाही काही न्यूनगंड निर्माण होणार नाही, अपंग मुलांना भाग घेता येईल अशा क्रीडास्पर्धा आयोजित करणे, युरिथमिक्स ही संगीताच्या तालावर चालण्याची कवायत, तोत्तोचानने घातलेली महागडी रिबीन तिने घालू नये असे हळुवारपणे सुचविणे कारण इतर मुलींनाही तशी रिबीन हवीशी वाटेल वगैरे.

एके दिवशी, शाळेवर बॉम्बस्फोट होतो, आणि शाळा बेचिराख होते ती पुन्हा बांधली जात नाही, जरी मुख्याध्यापक दावा करतात की त्यांना पुढच्या वेळी आणखी चांगली शाळा बांधण्याची आशा आहे. यामुळे टोमो गाकुएन येथे विद्यार्थी म्हणून तोत्तोचानच्या वर्षाचा अंत झाला.

या पुस्तकात तोत्तोचानच्या नजरेतून लहान मुलांचे भावविश्व जसे कळते तसेच मोठ्यांनाही कोबायाशींनी केलेल्या प्रयोगांचीही उपयुक्तता लक्षात येते. शेवटी, तोत्तोचान: द लिटल गर्ल अँट द विंडो हे एक हृदयस्पर्शी आणि विचार करायला लावणारे पुस्तक आहे जे वाचकांना व्यक्तिमत्त्व, सर्जनशीलता आणि शिकण्याचा आनंद स्वीकारण्याच्या कालातीत संदेशाने मोहित करत आहे. तेत्सुको कुरोयानागी च्या मोहक कथाकथनामुळे ती मुले आणि प्रौढ दोघांसाठीही वाचली पाहिजेत, कायमची छाप सोडते आणि जादूची आठवण करून देते जे जेव्हा आपण प्रत्येक मुलाच्या क्षमतांना सामर्थ्य देतो आणि त्यावर विश्वास ठेवतो तेव्हा घडू शकते.

लेखक तेत्सुको कुरोयानागी (मूळ जपानी)

अनुवाद चेतना सरदेशमुख गोसावी

चित्रे चीहीरो इवासाकी

प्रकाशन नॅशनल बुक ट्रस्ट, इंडिया

किंमत ५०.००

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

प्रा. सुवर्णा गणपत निरभवणे

एवढी तेवढी प्रतिकूलता कोणाच्याही वाट्याला कधीमधी येते. पण जन्माबरोबरच प्रतिकूलता डोंगरासारखी पुढ्यात हजर असलेल्या माणसाने काय करावे? डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जीवनात प्रतिकूलतेने जे तांडव घातले ते पचवून बाबासाहेब म्हणून प्रस्थापित झाले, चैतन्याने लक्षलक्ष उजळून निघाले. ती दीप्ती अशी अभिनव होती कि तिने बाबासाहेबांच्या कोटीकोटी बांधवाना जागृत करून 'मदयातम तू पौरुषम्' चा मंत्र यांच्या प्राणात भरला आणि त्यांना माणूस म्हणून जगायला शिकवले. ती अद्भुत कहाणी प्रत्यक्षात कशी घडली याची रोमांचकारी हकीकत या महाचरीत्रात संयमशील समरसतेने सांगितलेली आहे. चरित्र नायकाचे प्रसादपूर्ण दर्शन झाल्याचे समाधान चरित्रकार धनंजय कीर यांच्या शब्दातून मिळते.

समालोचन:

डिसेंबर २०२१ मध्ये प्रदर्शित झालेला चित्रपट 'जयंती' पाहिल्या नंतर मला धनंजय कीर यांचे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुस्तक वाचावसे वाटले. चित्रपटातील नायकाचे संपूर्ण जीवन या पुस्तकामुळेच परिवर्तीत झाले होते. प्रस्तुत चरित्रात डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे बालपण, जीवन, शिक्षण, प्रवास तसेच घटना निर्मिती पर्यंत झालेल्या सर्व घडामोडीचे वर्णन वाचावयास मिळाले.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे बालपण अतिशय खडतर होते. अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीतून त्यांनी शिक्षण घेतले. अत्यंत सामाजिक विरोध असतानाही त्यांनी समाजातील तळागाळातील तसेच अस्पृश्य समाजासाठी महान कार्य केलेले दिसते. शिक्षण घेताना त्यांना सामाजिक आर्थिक अशा अनेक प्रकारच्या अडचणींना सामोरे जावे लागले. देश विदेशातून शिक्षण घेताना डॉ. आंबेडकर यांना जाणवले कि भारतातील एकूणच सर्व परिस्थिती अत्यंत दयनीय आहे. प्रचंड विषमता, दरी, स्पृश्य अस्पृश्य असा भेदभाव आणि समाजातील स्त्रियांचे स्थान याविषयी त्यांना वाईट वाटले. समाजाला वर आणण्याच्या दिशेने त्यांनी प्रयत्न सुरू केले. यामध्ये त्यांना प्रचंड मानसिक आणि शारीरिक त्रास सहन करावा लागला पण समाजाच्या हितासाठी त्यांनी स्वतःला वाहून घेतले. यामध्ये येणाऱ्या अनेक चांगल्या संधींचा त्यांनी त्याग केला.

डॉ. आंबेडकर यांचे वाचन अत्यंत दांडगे होते. ते आजन्म विद्यार्थी होते. अनेक धर्मांचा व्यवस्थितरीत्या अभ्यास केल्यानंतर त्यांनी बौद्ध धर्माचा स्वीकार केला. समाजातील तळागाळातील जनतेला आणि अस्पृश्यांना न्याय मिळवून देण्यासाठी अनेक आंदोलने, चळवळी, करार केले. भारतीय राजकारणात देखील त्यांचे मोलाचे कार्य केले. डॉ. आंबेडकरांची ग्रंथसंपदा देखील अलौकिक होती. संबंधित पुस्तक विद्यार्थ्यांसाठी देखील उपयुक्त आहे. आधुनिक काळातील विद्यार्थ्यांना सर्व प्रकारच्या सोयीसुविधा उपलब्ध असतात मात्र तरीही कोणतीही गोष्ट करण्याचा त्यांचा नकारात्मक सूर आणि तक्रारींचा पाढा असतो. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे ज्ञान आणि कार्याचा अभ्यास केला तर त्यातील एक टक्का जरी आपण त्यातून काही घेऊ शकलो तर हे पुस्तक वाचण्याचे सार्थक झाले असे म्हणायला हरकत नाही.

अशा या महात्म्याचे ६ डिसेंबर १९५६ या रोजी निधन झाले. भारतरत्न हा सर्वोच्च पुरस्कार त्यांना मरणोत्तर १४ एप्रिल १९९० मध्ये देण्यात आला.

सारांश:

छोट्या छोट्या प्रतिकूल परिस्थितीशी हार मानणाऱ्यांसाठी हे पुस्तक अत्यंत उपयुक्त व जीवनाला दिशा देणारे आहे. डॉ. आंबेडकरांचा जीवन प्रवास पाहिल्यावर लक्षात येते कि त्यांनी जीवनात किती हालअपेष्टा सहन करून संपूर्ण जीवन हे समाजासाठी अर्पण केले. जन्माला तर सर्वच येतात पण जन्माला येऊन त्या जन्माचे सार्थक करणारे करोडोमध्ये एक असतो. एक अत्यंत बुद्धिमानी माणूस आपल्यातील कौशल्य आणि ज्ञानाचा पूर्णपणे समाजासाठी उपयोग करत असेल तर यासारखे विशेष असे काहीही नाही. समाजातून मिळणारा अनादर, त्रास, द्वेष, तिरस्कार, अपमान या सर्वांवर मात करत त्याच समाजाला वर आणणाऱ्या विश्वरत्न, भारतरत्न, बोधिसत्व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना माझा कोटी कोटी प्रणाम! शेवटी एकच म्हणावस वाटत कि, महान पुरुषांच्या जयंती पुण्यातीथ्या मोठ्या जल्लोषात साजरे करण्यापेक्षा त्यांच्या विचारांना, तत्वांना रोजच्या जीवनात आमलात आणले आणि त्यांनाच जीवनातील आदर्श बनवले तरच महात्म्यांना मिळणारी हीच खरी आदरांजली असेल. जय भीम !

पुस्तकाचे नाव: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

लेखकाचे नाव: धनंजय कीर

प्रकाशन: पोप्युलर प्रकाशन

आय.एस.बी.एन. ९७८-८१-७१८५-८९२-७

प्रथम आवृत्ती: १४ एप्रिल १९६६

नदिष्ट मनोज बोरगावकर 'अनुभवसिद्ध घटनांचा कसदार ललित गद्य हुंकार'

वैजयंती जाधव

नदिष्ट या कादंबरीचे कथानक नदी भोवती फिरता- फिरता यातील नायक, प्रसाद, सगुणा या महत्वाच्या पात्रांना सोबत घेऊन प्रवास करत राहते. ही कादंबरी मुख्यत्वे नदीवर बेतलेली असून माणूस आणि नदी यांच्या जगण्याच्या प्रवाहात असणाऱ्या साम्यतत्वाला लेखक उलगडू पाहतो. लहानपणी आईपासून तुटलेली नाळ नदीशी जोडली गेली आहे असे नायकाला वाटत राहते. आईच्या गर्भात जेवढे मुल सुरक्षित असत तेवढीच सुरक्षिततेची जाणीव लेखकाला नदी पात्रात असताना होते. नदीवर पोहायला जाता आलं नाही तर नायक अस्वस्थ होतो तर पोहून पुन्हा किनाऱ्यावर आल्यावर त्याला आपण मनाने जिवंत असल्यासारखे वाटते. विकासाच्या नावाखाली माणसाने निसर्गावर केलेले अतिक्रमण त्यामुळे नदीची होणारी हानी, नदी पात्रातून वाळू उपसल्यामुळे नदीला आलेले खंगलेपण, तीच रोडावत जाणार रूप पाहून नायकाला खंत वाटते. नदीच्या भोवतालच जगणं शब्दबद्ध करताना मानवी जगण्यातील अवकाशात लेखक अगदी सहज प्रवेश करतो. सगुणा या पात्राच्या आधारे लेखक तृतीयपंथातील लोकांविषयी समाजाची असणारी मानसिकता, समाजाकडून त्यांची होणारी अवहेलना, शारीरिक-मानसिक छळ या सगळ्याचा जिवंत अनुभव वाचकाला देतो. यातून नकळतपणे समाजाचा दृलण्याचा लहानसा प्रयत्न लेखक करत राहतो. सगुणा व नायक यांच्या संवादातून समाजातील एका महत्वाच्या मुद्द्यावर प्रकाश टाकण्याच्या प्रयत्नात लेखक यशस्वी झालेला दिसतो.

प्रसाद नावाच्या सर्पमित्राशी नायकाची होणारी ओळख, प्रसादची सापांबद्दल समाजात असणारे गैरसमज दूर करण्याची धडपड, प्रसाद कडून मिळणारी सापांविषयीची माहिती या सगळ्यातून अधोरेखित होत जाणारं माणूसपण कादंबरीला एका उंचीवर नेऊन ठेवणारे आहे. लेखकाची कादंबरीतील भाषा ही बोली व प्रमाणभाषा यांच्या मिश्रणातून निर्माण झालेली आहे. लेखकाची भाषाशैली प्रवाही असल्याने वाचकांना आकृष्ट करते. लेखकाने कादंबरीतील पात्रे, नायक, कथानक व प्रसंग यातून सामाजिक परिस्थितीचे चित्रण वाचकासमोर उभे केले आहे. सामाजिक विषमता, समाजातील मनोवृत्ती यांचे दर्शन घडवले आहे. एकूणच लेखकाने ही कादंबरी नदीशी नाते सांगत सुरू करून आपल्या समाजाशी असणाऱ्या त्याच्या नात्याची बांधिलकी जपत पूर्ण केली आहे याचा प्रत्यय सगुणा व प्रसाद या पात्रांच्या अनुषंगाने आलेल्या विवेचनावरून लक्षात येतो. ही कादंबरी नदीकाठाचा प्रवास घडवत तिच्या आसपास वावरणाऱ्या माणसाच्या आयुष्याची सफर वाचकाला घडवून आणते. लेखक स्वतःला या कादंबरीचा नायक समजत असावा असे वाचताना अनेकदा जाणवत राहते एवढी एकरूपता लेखकाची कादंबरीशी असल्याचे दिसून येते. वाचकाला ही कादंबरी वाचायला मिळण म्हणजे 'अचानकातला लाभ झाल्यासारखे वाटते व वाचकाचे अंतर्मन सुखावून जाते.

कादंबरीचे नाव : नदिष्ट

लेखक : मनोज बोरगावकर

ग्रंथाली प्रकाशन, २०२२

अग्निपंख

दीपाली बनकर

हे पुस्तक एका कष्टकरी-मुस्लीम कुटुंबात जन्मलेल्या एका सामान्य माणसाचा भारताचे राष्ट्रपती होण्यापर्यंतचा प्रवास आहे आणि हे आत्मचरित्र त्याच्या स्वतःच्या काळातील सर्वात प्रेरणादायी मानले जाते. ही अपवादात्मक प्रतिभा असलेल्या सामान्य व्यक्तीची उत्कृष्ट कथा आहे. तसेच, या पुस्तकात एका दूरदर्शी नेत्याचा प्रवास वर्णन केला आहे ज्याची कृती त्याच्या शब्दांपेक्षा कितीतरी जास्त आहे. ज्यांना आपल्या देशासाठी आणि लोकांसाठी काहीतरी करायचे आहे त्यांनी अग्निपंख हे पुस्तक वाचलेच पाहिजे.

अग्निपंख हे पुस्तक डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांच्यावर आधारित श्री अरुण तिवारी यांच्या विंग्ज ऑफ फायर या मूळ पुस्तकाचा मराठी अनुवाद आहे. माधुरी शानभाग यांनी याचा मराठी अनुवाद केलेला आहे. डॉ. कलाम यांनी त्यांचा जीवनप्रवास कथन करून वाचकाला स्वतःची आंतरिक आग आणि क्षमता ओळखण्यास उद्युक्त केले, कारण त्यांचा असा ठाम विश्वास होता की आपल्यापैकी प्रत्येकजण जगात मूर्त बदल घडवून आणण्याची ताकद आणि क्षमता घेऊन जन्माला आला आहे. स्वप्ने साध्य करण्यासाठी त्याने स्वतःला कशी प्रेरणा दिली आणि ते कसे पूर्ण करत गेले हे ह्या पुस्तकामध्ये छान टिपले आहे.

एक असं व्यक्तिमत्त्व त्याने प्रत्येक भारतीय मनाला आकाशाच्या पलीकडचे स्वप्न दाखवलं. आणि जगायला हि शिकवलं. एक असा माणूस ज्याने प्रत्येक भारतीय तरुणाला प्रयत्नशील बनवले. आणि अशी एक असामी ज्याने भारताला अवकाश भरारी घ्यायला लावून संपूर्ण जगाला अवाक केलं असे डॉ. ए. पी. जे अब्दुल कलाम. यांच्या गरुड क्षेपेवर आधारित अग्निपंख या आत्मचरित्राचा आपण परीक्षण करणार आहोत.

हे पुस्तक स्वतः कलाम यांनी लिहिलेले आहे. त्यांना लेखन साहाय्य अरुण तिवारी यांनी केलं असून त्याचा मराठी अनुवाद माधुरी शानभाग यांनी केला आहे. याचा मराठी अनुवाद अगदी सहज सोपा झाला असून सामान्य वाचकाला उमजेल अशी ती भाषा आहे. सामान्य वाचक कोठेही अडखळणार नाही आणि जीवन प्रवाहाचा प्रवास कोठेही खंडित होणार नाही याची ग्वाही या पुस्तकाची भाषा देते.

पुस्तकाचे मुखपृष्ठ सतीश देशपांडे यांनी साकारले असून विचारमग्न कलाम त्यांनी अचूक साकारलेलं आहे. डॉ. कलाम यांनी हे पुस्तक मातापित्यांच्या पवित्र स्मृतीस अर्पण केलंय. असे करताना त्यांनी त्यांच्यावर कविता सुद्धा केली आहे. हे पुस्तक पाच विभागांमध्ये विभागलेलं आहे.

या आत्मचरित्राच्या माध्यमातून कलामांच्या जीवनातील व्यक्तिगत गोष्टी करतात पण त्याच सोबत त्यांचा संदर्भ घेऊन त्यांच्या व्यक्तित्वाबद्दल कल्पना येते. डॉ. कलाम हे आधुनिक भारतातील धर्मनिरपेक्ष अग्रणी उदाहरण आहे. रामेश्वरम ह्या हिंदू क्षेत्रात त्यांचा जन्म झाला असला तरी ते स्वतः मुस्लिम धर्माचे होते. पण या दोनही धर्मांचा सुंदर मिळाव जुळवून देण्याचा अनेक प्रसंग त्यांच्या जीवनात आले. रामेश्वरम तीर्थ क्षेत्राचे पुजारी आणि डॉ. कलाम यांचे बाबा जे एका मशिदीत प्रार्थना दूत होते ह्या दोघांचे मित्रताची घनिष्ट नाते होते.

डॉ. कलाम यांचा स्वतःचा जवळील शाळेतला मित्र हिंदू होता ते बाकावर एकत्र बसल्याने एका शिक्षकाने त्यांना वेगळं केलं होते. तेव्हा कलाम यांच्या बाबांनी शाळेत जाऊन त्या शिक्षकाची चांगलीच कानउघाडणी केली होती. अजून एक गोष्ट त्यांच्या लेखनात दिसून येते ती म्हणजे त्यांची ईश्वर परी शक्तीवर निष्ठा होती. विज्ञान निष्ठ असून सुद्धा त्यांचा अहंकार न बाळगता आपण निर्माण केलेली गोष्ट यात आपलं फारसे योगदान नसून ईश्वरी कृपेने झाली असे सांगून स्वतःवरील यशाचा भार कमी करणे त्यांनी केव्हाही पसंद केले. अशा प्रकारचा आदर्शवादी पुरुष इतिहासात क्वचितच आढळेल.

अग्निपंख पुस्तक सारांश

भाषा : मराठी

लेखक : डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम

प्रकाशक : राजहंस प्रकाशन

मराठी अनुवाद : माधुरी शानभाग

पृष्ठे : १७९

Secret

Garima Madawani

The Secret” is a self-help book written by Rhonda Byrne, published in 2006. The book explores the concept of the Law of Attraction and how it can influence various aspects of a person’s life, including wealth, health, relationships, and happiness. The central idea of the book is that positive or negative thoughts bring about corresponding experiences in a person’s life.

The main points and themes of “The Secret” include:

1. **Law of Attraction:** The book introduces the Law of Attraction as a natural law of the universe. It suggests that like attracts like, and our thoughts and feelings send out vibrations that attract similar vibrations from the universe. By focusing on positive thoughts, one can attract positive experiences.
2. **Power of Visualization:** The book emphasizes the importance of visualizing one’s desires as already being fulfilled. It suggests that by vividly imagining and believing in the achievement of goals, individuals can manifest those goals into reality.
3. **Positive Thinking:** “The Secret” underscores the significance of maintaining a positive mindset and avoiding negative thoughts. Negative thoughts are believed to bring about negative outcomes, while positive thoughts lead to positive results.
4. **Gratitude:** Gratitude is presented as a powerful tool for attracting abundance. Expressing gratitude for what one already has is said to create a positive energy that attracts more positive experiences.
5. **Taking Inspired Action:** While the book emphasizes the role of thoughts and feelings, it also emphasizes the importance of taking action toward one’s goals. The actions taken should be inspired and aligned with one’s intentions.
6. **Health and Well-being:** “The Secret” suggests that thoughts and feelings influence a person’s health. Positive thoughts are believed to contribute to well-being, while negative thoughts might lead to health issues.
7. **Wealth and Success:** The book claims that by focusing on wealth and success, individuals can attract financial abundance into their lives. It encourages readers to believe in their ability to achieve financial goals.
8. **Relationships:** “The Secret” asserts that by visualizing and believing in positive and fulfilling relationships, individuals can attract meaningful connections into their lives.
9. **Criticism and Controversy:** The book has faced criticism for oversimplifying complex issues and for not addressing the role of external factors and systemic inequalities in people’s lives.
10. **Historical and Philosophical Context:** “The Secret” draws inspiration from various historical and philosophical sources, including the teachings of New Thought movement proponents like Wallace Wattles, as well as the works of authors such as Napoleon Hill and Norman Vincent Peale. These sources have all explored the idea that positive thinking and visualization can impact one’s life.
11. **Contributors and Testimonials:** The book includes insights from various contributors who share their perspectives on the Law of Attraction and how it has affected their lives. These contributors come from different walks of life and provide personal anecdotes about their experiences with applying the principles of “The Secret.”

12. **Visualization Techniques:** Throughout the book, readers are introduced to various visualization techniques and exercises designed to help them manifest their desires. These techniques often involve creating vision boards, journaling, and engaging in guided visualization practices.
13. **Affirmations:** “The Secret” promotes the use of affirmations—positive statements that are repeated regularly to reinforce a desired belief or outcome. By using affirmations, individuals can shift their mindset and attract positive changes.
14. **Critique and Skepticism:** While “The Secret” has gained a wide readership and following, it has also faced criticism for its lack of scientific basis and the suggestion that simply thinking positively can solve all of life’s challenges. Skeptics argue that it oversimplifies complex issues and ignores the role of factors beyond individual thought.
15. **Sequel and Additional Works:** Following the success of “The Secret,” Rhonda Byrne released several related works, including “The Power,” “The Magic,” and “Hero.” These books expand on the themes of positive thinking, gratitude, and the Law of Attraction.
16. **Media and Cultural Impact:** “The Secret” became a cultural phenomenon, inspiring discussions, workshops, and seminars on the Law of Attraction and positive thinking. The book’s concepts also extended into other forms of media, including a documentary film and various online platforms.
17. **Application to Different Areas:** While the book primarily focuses on personal success and well-being, its principles have been applied to a wide range of areas, from business and career success to sports performance and creative endeavors.
18. **Balancing Realism and Positivity:** While “The Secret” promotes the idea of positive thinking and manifestation, some critics argue that it’s important to strike a balance between optimism and a realistic assessment of one’s circumstances.

“The Secret” has been both praised and criticized for its approach to positive thinking, manifestation, and the Law of Attraction. While some readers have reported positive changes in their lives as a result of applying the book’s principles, others view it as lacking scientific evidence and promoting unrealistic expectations.

Overall, “The Secret” seeks to empower individuals by encouraging them to take control of their thoughts, beliefs, and emotions to create a more positive and fulfilling life. It has sparked conversations about the role of mindset in shaping experiences and has inspired readers to explore the potential of their thoughts and intentions.

Originally published: November 2006

ISBN: 978-1582701707

LC Class: BF639.B97 2006

Author: Rhonda Byrne

Dewey Decimal: 131 22

Pages: 198 (first edition, hardcover).

Believe in Yourself

Khushboo Singh

Introduction:

"Believe in Yourself" by Swami Vivekananda is a timeless masterpiece in the realm of self-help and motivation literature. Originally a collection of his lectures and writings, this book has been compiled to offer readers profound insights into the art of self-belief and self-realization. Drawing from Vivekananda's deep spiritual wisdom and his remarkable ability to inspire, this book provides practical guidance for individuals seeking to harness their inner potential and lead a purposeful life.

Summary:

The central theme of "Believe in Yourself" revolves around the idea that self-belief is the foundation of all achievement and happiness in life. Swami Vivekananda, a renowned spiritual leader and philosopher, emphasizes that one's perception of oneself plays a pivotal role in shaping one's destiny. Through a series of thought-provoking essays and lectures, he delves into various aspects of self-belief, self-confidence, and self-realization.

Key Points:

1. Self-Realization:

Vivekananda begins by highlighting the importance of self-realization. He argues that individuals must first understand their true nature and potential before they can embark on a journey of self-belief. He encourages readers to look inward and discover their inner strength and purpose.

2. Overcoming Fear and Doubt:

Fear and self-doubt are major obstacles to self-belief. Vivekananda offers practical strategies to overcome these negative emotions, stressing the need for a positive mental attitude and unwavering self-confidence.

3. The Power of Thoughts:

Vivekananda firmly believes in the power of thoughts to shape one's reality. He explains that thoughts are not mere fleeting ideas but powerful forces that can influence the course of one's life. By cultivating positive thoughts and eliminating negative ones, individuals can boost their self-belief.

4. Mind and Body Connection:

The book explores the profound connection between the mind and the body. Vivekananda suggests that a healthy body is essential for a strong mind, and vice versa. He provides insights into physical practices and mental exercises to enhance both aspects of one's being.

5. Setting Goals and Purpose:

Vivekananda encourages readers to set clear goals and discover their life's purpose. He argues that having a clear sense of direction and purpose gives rise to unwavering self-belief. Without a sense of purpose, individuals may drift aimlessly in life.

6. Persistence and Determination:

The importance of persistence and determination in achieving one's goals is another recurring theme in the book. Vivekananda shares anecdotes and stories of great individuals who overcame adversity through sheer determination and belief in themselves.

7. Service to Others:

While self-belief is crucial, Vivekananda emphasizes the importance of selfless service to others. He believes that true self-realization is not achieved in isolation but through service and compassion toward others.

8. Spiritual Enlightenment:

Vivekananda's teachings are deeply rooted in spirituality. He discusses the concept of spiritual enlightenment and how it can lead to the ultimate realization of one's true self. He invites readers to explore their spiritual nature as a means to strengthen their self-belief.

Writing Style:

Swami Vivekananda's writing style is both profound and accessible. He has a knack for simplifying complex philosophical concepts, making them relatable to readers from all walks of life. His words are imbued with a sense of sincerity and conviction, which adds to the book's impact. The essays and lectures are well-organized, making it easy for readers to follow his line of thought.

Impact:

"Believe in Yourself" has had a lasting impact on countless individuals across the world. Swami Vivekananda's teachings continue to inspire people to overcome their doubts, set ambitious goals, and strive for self-realization. The book serves as a timeless guide for personal development and spiritual growth.

Conclusion:

In "Believe in Yourself," Swami Vivekananda offers readers a profound and practical guide to self-belief and self-realization. His teachings, rooted in spirituality and positive thinking, provide valuable insights for individuals seeking to unlock their full potential. This book is a must-read for anyone on a journey of self-discovery and personal growth. Through its pages, readers will find the wisdom and motivation to believe in themselves and pursue their dreams with unwavering confidence.

Believe in Yourself

Author: Swami Vivekananda

Genre: Self-Help, Motivation

Published: 2023

GABAN

Mitali Bose

"GABAN"
MUNSHI PREM CHAND

The way Gaban is narrated by the author would make the likes of people seem envious. Apart from the brisk clip at which the story runs, the true-to-life characters are strongly etched out by the master yarn-spinner. This all sounds like clichéd showering of praise but the fact of the matter is that this is precisely where Munshi Premchand excels. — DAWN, Pakistan

About the Author

Munshi Premchand was an Indian writer famous for his modern Hindi-Urdu literature. He is one of the most celebrated writers from India. Born Dhanpat Rai, he began writing under the pen name "Nawab Rai", but subsequently switched to "Premchand". His works include more than a dozen novels, around 250 short stories, several essays and translations of a number of foreign literary works into Hindi.

Gaban is one of the famous novels written by Premchand and published in 1931. The literal meaning of Gaban is embezzlement. The title of the novel Gaban seems metaphoric. The only time when embezzlement occurs in the novel is when Ramanath stole the jewel from his wife while leads the sequence of bad consequences on Ramanath. So the alternate title of novel should be 'the stolen jewel'.

Jalpa loved the jewel from her childhood. In her childhood she used to wear an artificial necklace. Her love for jewels was greater than anything in her life. Premchand used the character Jalpa to show the affection and love for jewels in Indian women. When Jalpa married to Ramanath she did not get any chandrahār. She was very sad. She did not talk much to her husband and family members.

Ramanath loved his wife but when he saw no way to pay the rent money he stole her jewels. He was so ashamed of his actions that he left the home without telling anyone and gone to Calcutta. Jalpa's friend Ratan is married to a rich advocate. Her husband had a big house. When her husband died the money and house of her husband had gone to relatives of her husband because they have joint family.

In Indian society the money of a person after his death belongs to the widow only if the person did not have a joint family. Ratan loved her house like her children from the time she entered in the house so when the house is taken away from her after her husband's death she refused to leave the house but in the end she was bound with the laws of Indian society so she decided to leave the house and do the job to live by herself without help of anyone. Premchand beautifully described how the foolish laws in Indian society cause the suffering for many widows.

Premchand also showed the polluted conditions of police system in Indian society. The peoples who are supposed to protect innocent persons are making them suffer. In the novel when Ramanath run away from home and started to live in Calcutta he was always afraid of policeman because he illegally used government money for his personal use.

Jalpa had a change of heart and she started to love his husband more than jewels. She returned the money taken from municipal office but Ramanath did not know about this. When police arrested him he gave fake name and address to hide his identity. Police used this opportunity to take advantage of him so they keep him in dark forced him to give false testimony.

They made him their agent to give fake testimonies. Jalpa used chess prize trick to find Ramanath. She tried to contact Ramanath but he was prisoned in big house so she wrote him letter to tell the whole truth. When Ramanath read the letter he was so ashamed of himself. He decided to change his testimony and told the police that he did not committed any crime so he is no longer police service man.

Police decided for comfort him but Ramanath did not listen to them. In the end police threaten him that they will put him and his family in jail. Ramanath got scared to death after hearing such threat from police. He knows that police will take his family into custody by any mean so he remains silence.

So in the end I liked the novel Gaban. The impressive use of vivid characters in the novel by Premchand keeps the novel interesting till the very end. Premchand used different characters to show the state of Indian society. The character of Jalpa is used to show the classical love of jewels for an Indian woman.

The character of Ratan is used to show the miserable condition of a widow in Indian society. In Indian society the widows had always suffered after the death of their husband in both emotional and economical ways. The character of Daroga is used to show the fake mask wearing police officers in Indian society who sucks the blood of innocent peoples to make their life comfortable and luxury.

Police who is supposed to protect innocent peoples from crimes are committing crimes one after one in the dark so that their reputation will not spoil. Premchand wants the readers to think about such improper activities which are polluting the society and take actions to remove the bad government peoples from the society.

So after reading the novel I think the novel is overall great and interesting. It reflects the true face of Indian society. So the readers should think seriously about their society's welfare. Laws should be made in the society to support helpless widows. Strict rules should be made so that police do their job well. There is a lesson for women of Indian society in this novel also. Women should not put so much affection for jewels instead of welfare of her family. So in the end the novel Gaban is overall interesting.

Name of the Novel-GABAN

Writer-MUNSHI PREMCHAND

Translator Name-Christopher R.King

Publisher-Oxford University Press

Book ISBN 10- 0195662636

Book ISBN 13-978-0195662634

E Book Avail No.Amazon.in

Yayati

Bhagyashree Marathe

I read Yayati book which is my favourite –

Yayati, composed in the Marathi language by Shri Vishnu Sakharam Khandekar, was published in 1959. In this novel, the author has tried to show a mirror to society by looking at the life of King Yayati, son of Chandravanshi King Nahush, in the context of present times. The novel was awarded the Jnanpith in 1960 and the Sahitya Akademi Awards in 1974. The context has undoubtedly been taken from the legend, but the portrayal style of the author will make you think that 'Yayati' has become every man today. Khandekar Ji has also included parts of fiction in the composition, so it becomes necessary to read this novel and what is new in it that we do not know. So let's find out.

नशे में धुत सारथी के हाथों से लगाम छूट जाती है। घोड़े बेकाबू होकर मनमानी दिशा में भाग खड़े होते हैं। रथ गहरी खाई में गिर कर चकनाचूर हो जाता है और उसमें बैठा धनुर्धर व्यर्थ प्राणों से हाथ धो बैठता है।

The original context of the novel 'Yayati' has been taken from Yatopakhyana of AdiParva of Mahabharata. The author added many dimensions to this original context and took recourse to the power of imagination so that it could be relevant to the present times. It is the story of a king running after carnal and material desires whose craving could never be satisfied. In this story, the author has decently depicted the ongoing conflict in the main characters' minds on ethical dimensions.

Three protagonists in the novel narrate their own stories. The author has told the same incident differently from the point of view of all three. The most prominent character is 'Yayati,' the son of the King of Hastinapur and the King of Chandravanshi Nahusha. He had an elder brother, Yeti, who was away from materialistic desires and had left the palace. The rest of the main characters are Shukracharya, the guru of the Asuras, his daughter Devyani, Asura king Vrishaparva and his daughter Sharmishtha. Sharmishtha and Devyani were childhood friends. Another character is Rishi Kumar Kacha, the son of Brihaspati, the guru of the gods, who was Yayati's friend and Devayani's attraction or love. Yayati and Sharmishtha's son Puru also has a unique role in the story.

Yayati's early life was not as smooth as that of princes. At a very young age, she learned she was fed the milk of a petty maidservant because her mother was more concerned about her beauty fading. He had found his mother selfish. She felt she had been denied her rights and was disillusioned with motherhood. Then when his father died, he became very disturbed and feared the truth of death. In such a weak time, to forget his sorrow, fear, and helplessness, he turned towards moral degradation and drowned in indulgence. Although he would have felt sorry for his weakness, his desires constrained him. He did not get happiness in palaces, but he had no other way.

Meanwhile, he also met his elder brother Yeti, from whom he came to know that there was a curse on his father that his children would never be happy. And for this reason, the Yeti had run away from home, becoming a happy sannyasi instead of a sad prince.

Later in the story, Yayati meets the sage son Kach, and they become friends. Kach is sent on behalf of the gods to receive Sanjeevani Vidya from Guru Shukracharya. Devyani Rishi

Kumar, daughter of Guru Shukracharya, was attracted to Kach, but Kach rejected her offer. Devyani became very angry with this. Then something happened Yayati and Devyani got married, and AsuraKumariSharmistha came to their palace as Devyani's maidservant. Now, this incident is a turning point in this novel.

After all, what happened that the daughter of the Asura king had to become the maidservant of her friend? How was Puru born? Who and why had given that curse due to which Yayati was disturbed? Yayati also got another curse from Guru Shukracharya; what was it, and what were its reasons? Was Yayati's craving ever satisfied? You have to read this novel to know the answer to all these questions.

न जातु कामः कामानुपभोगेन शाम्यति।
हविषा कृष्णवर्त्मैव भूय एवाभिवर्धते॥

Just as pouring ghee into the fire, it ignites more; similarly, by enjoying it, desire is not quenched; on the contrary, it gets ignited. From this verse of Shrimad Bhagavad Gita, the author has finished the novel, and in my view, this is the most effective teaching from Yayati.

I liked most in this book:

Novels like 'Yayati' are not composed again and again. Very effective writing, proper pace, use of precise words, and smooth novel flow will be called the skill of a creator. Many thanks to Shri Khandekarji. How he created a beautiful composition like 'Yayati,' combining imagination and psychological perspective in a mythological context. After reading, it felt as if the author had brought 'Yayati' to the present time because today's person is a kind of Yayati who is running away to quench his craving. The craving is not disappearing but increasing. Is going. What I liked the best about the novel 'Yayati' is that the story is going on. Still, along with the story, the author has thought about the rationality or not of every event or its consequences, which going on in the inner characters of characters. He has made an awe-inspiring presentation. Also, the same event is depicted from different perspectives of different characters. If Yayati is narrating his story, then the reaction he is giving to an incident; The author has shown in detail all the feelings or arguments that are coming into his mind at that time.

In this novel, the author has beautifully depicted almost all the emotions arising in the human mind. The detailed depiction of the feelings of fear, anguish, inferiority complex, pain, lust, love, anxiety, selfishness, greed, and defeat arising in Yayati's mind will surely touch your mind.

Life's Amazing Secrets: How to Find Balance and Purpose in Your Life

Poonam Shukla

"Life's Amazing Secrets: How to Find Balance and Purpose in Your Life" by Gaur Gopal Das is a powerful and insightful self-help book that offers readers a roadmap to finding balance, purpose, and fulfillment in their lives. Drawing from his own experiences as a spiritual leader and motivational speaker, Das imparts wisdom and practical guidance to help readers navigate the complexities of modern life.

At its core, "Life's Amazing Secrets" addresses some of the fundamental questions that often plague individuals in today's fast-paced and demanding world. How do we find balance amid the chaos of daily life? What is the purpose of our existence, and how can we align our actions with our true calling? These questions are universal, and Das tackles them with a refreshing blend of spirituality, psychology, and personal anecdotes.

One of the book's standout features is its emphasis on achieving balance. In a world where many people grapple with the pressures of work, relationships, and personal ambitions, finding equilibrium can seem elusive. Das acknowledges these challenges and offers practical strategies to help readers regain control over their lives. Whether it's dealing with stress, managing time effectively, or nurturing meaningful relationships, the book provides valuable insights and actionable advice.

Moreover, "Life's Amazing Secrets" delves deep into the concept of purpose. Das encourages readers to introspect and discover their unique life purpose by identifying their passions, strengths, and values. He argues that purpose is the key to a fulfilled life, and aligning one's actions with this purpose can lead to profound satisfaction and contentment. Throughout the book, he provides exercises and reflections to guide readers on their personal journey towards self-discovery.

Das's storytelling abilities shine in this book. He uses relatable anecdotes and real-life examples to illustrate his points, making the material engaging and accessible. Whether he's recounting his own experiences or sharing stories from individuals he's encountered during his spiritual journey, the author's storytelling adds a human touch to the book, making it not just instructive but also enjoyable to read.

While the book is primarily focused on personal development and self-discovery, it does not shy away from its spiritual undertones. Gaur Gopal Das draws from a range of spiritual traditions, including Hinduism and Buddhism, to offer a holistic perspective on life. However, it's important to note that the book doesn't force any specific religious beliefs onto readers. Instead, it encourages individuals to explore their own spiritual paths and beliefs, making it suitable for readers from various backgrounds and belief systems.

One of the few criticisms one might have is that the book's spiritual aspect may be more pronounced than some readers expect. However, this is in line with the author's background as a spiritual leader, and it doesn't overshadow the book's broader message of self-improvement and personal growth.

In conclusion, "Life's Amazing Secrets: How to Find Balance and Purpose in Your Life" is a valuable addition to the self-help genre. Gaur Gopal Das's wisdom, combined with his engaging storytelling, offers readers a practical and spiritual guide to navigating the challenges of contemporary life. Whether you're searching for balance, seeking your life's purpose, or simply looking to enhance your personal development, this book provides the tools and inspiration to help you on your journey. "Life's Amazing Secrets" reminds us that amid life's complexities, there are indeed amazing secrets waiting to be discovered within ourselves.

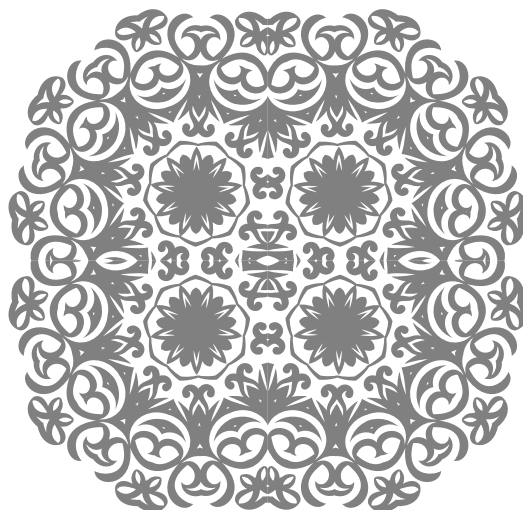
Title: Life's Amazing Secrets: How to Find Balance and Purpose in Your Life

Author: Gaur Gopal Das

Genre: Self-Help, Personal Development, Spiritual

Published: 2018

Pages: 256

INDIA DIVIDED

Pratiksha Gaikwad

India Divided is a book written by Dr. Rajendra Prasad. He wrote most of its sections in prison. The book was published in 1946, a year before India was divided. It is a very important historical document written to oppose the division of the country.

The question of the partition of India into Muslim and Hindu zones assumed importance after the All-India Muslim League passed a resolution in its favour in March 1940 in Lahore. Most of India Divided was written in prison and it was published in 1946, a year before India was divided. The book specifically examines the theory that the Hindus and Muslims of India were two nations, and concludes that the solution for the Hindu-Muslim issue should be sought in the formation of a secular state, with cultural autonomy for the different groups that make up the nation. It traces the origins and growth of the Hindu-Muslim conflict, gives the summary of the several schemes for the partition of India which were put forth, and points out the essential ambiguity of the Lahore Resolution. Finally, it deals with the resources of the Muslim-majority states and shows how the suggested scheme of Partition was impracticable, and proposes a new solution to the Hindu-Muslim question.

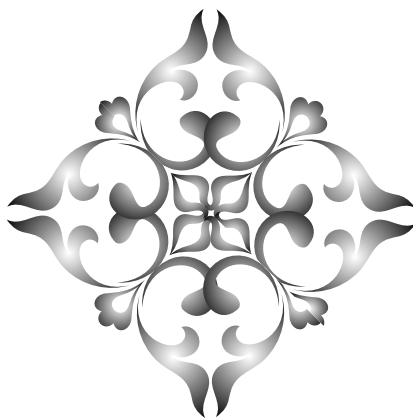
Book (Review) - India Divided

Author -Dr. Rajendra Prasad.

Publish Date -January 1946

ISBN -9780670083343

E Book Available on:Amazon,Flipkart.

THE POWER OF POSITIVE THINKING

Priti Verma

Dr. Norman Vincent Peale (1898-1993) was an American minister, speaker and author widely-read inspirational writers of all time. Among his bookother books he has written, The Power of positive thinking is his widely recognized book. He spent his life helping people uplift their life through his concept of positive thinking be it though personal counselling, speaking or books.

Norman Vincent Peale, the father of positive thinking shares his famous formula of faith and optimism where his gentle guidance will helps to eliminate defeatist attitudes, to know the power person possess and to make the best of their lives.

“The Power of Positive Thinking” this book is written with the sole objective of helping the reader achieve a happy, satisfying, and worthwhile life and book repeats same point with great techniques laid out in simple and feasible steps.

The Book highlights important factors in success likeStrong Faith, Power of Silence, Power of prayer, Expecting and looking for best in all situation, how to break worry habit to name some of them, through the real life examples of people from all walks of life, who after Reading this book carefully, and applying the techniques persistently witnessed immense benefits like having new life, new power, increased efficiency, and greater happiness afterknowing how to expect the best and get it, Believe in yourself and in everything you do, Develop the power to reach your goals, Break the worry habit and achieve a relaxed life, Improve your personal and professional relationships, Assume control over your circumstances, Be kind to yourself.

This book could change life as the book talks about power of positive thinking with a simple, practical, heartfelt guide to everyone to enjoy confidence, success and joy. The techniques shared in the book is derived from the Bible, few techniques seem so simple that one may question its effectiveness, yet often it is basic simple techniques which are most effective and are open to an idea which can change lives for better.

Book – The Power of Positive Thinking (A Practical Guide toMastering theProblems of Everyday Living) (Review)

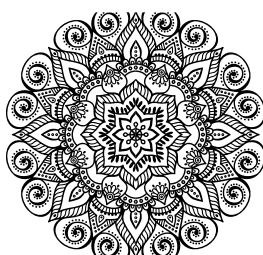
Author – Dr. Norman Vincent Peale

Genre – Self Help Book

Publish date – 2004 @copyright 1953

ISBN – 978009190638

E Book available on: Amazon

अध्यापन पद्धती

प्रियांका चव्हाण

डॉ. आरती सपकाळे व गजानन सपकाळे यांनी शिक्षण प्रक्रियेत विद्यार्थी अभ्यासक्रम व शिक्षण हे तीन प्रमुख घटक कसे महत्वाचे आहेत ते स्पष्ट केले आहे. बी.एड्. या अभ्यासक्रमासाठी उपयुक्त असे हे पुस्तक आहे. आपण कुठल्या विषयाची कुठले पद्धत वापरावी हे या पुस्तकांमध्ये अभ्यास करण्यास मदत होते.

शिक्षण प्रक्रियेत विद्यार्थी, अभ्यासक्रम व शिक्षण हे तीन प्रमुख घटक आहेत. त्या तीन घटकांमध्ये आंतरक्रिया घडवून परस्पर सुसंवाद चांगले झाले तरच शिक्षण प्रक्रियेचे कार्य चांगले घडते. नव्या मनूचा नवा शिक्षक बनवण्यासाठी अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेच्या सखोल विचार करून शिक्षकाने आपल्या विषयाव्यतिरिक्त इतर विषयातील अनेक विविध पद्धती तंत्रे व उद्दिष्टे यांच्या जाणीवपूर्वक उपयोग करण्यासाठी प्रस्तुत पुस्तकात प्रयत्नातील एक छोटासा भाग म्हणून, तसेच बीएड अभ्यासक्रमातील एका नव्याने समाविष्ट झालेल्या विषयासाठी अध्यापन पद्धती हे पुस्तक लिहिले आहे. प्रस्तुत ग्रंथात काही नवीन मूलभूत विचार सांगण्याच्या लेखक यांचा प्रयत्न नाही व दावाही नाही. ह्या पुस्तकात अध्यापन क्षेत्रातील प्रदीर्घ अनुभव व विद्यार्थी शिक्षकांच्या गरजा लक्षात घेऊन नेमके निश्चित अचूकपणे विद्यार्थ्यास कोणकोणती माहिती असणे आवश्यक आहे, हे लक्षात घेऊन विषयाची मांडणी केलेली आहे. ही मांडणी शिक्षण क्षेत्रातील सर्व स्तरावरील शिक्षकांना तसेच डीएड, बीएडच्या, प्रशिक्षणार्थ्यांना अत्यंत उपयुक्त असलेले पुस्तक आहे. या पुस्तकात चर्चित जाणाऱ्या विविध विषयासाठीच्या अध्यापन पद्धती सोयी, सुविधा, तंत्रे प्रत्येकाची शालेय अभ्यासक्रमातील स्थान व महत्त्व उद्दिष्टे यांच्या सेवा पूर्व प्रशिक्षणार्थी व्यक्ती भेदाच्या विचार करून कोणत्या वेळी कोणत्या अध्यापन पद्धती कशी वापरावी हे ठरवण्यास मदत होते. पुस्तकाच्या लेखनात सदर पुस्तक प्रशांत पब्लिकेशन यांनी उत्तमरीत्या प्रकाशित केले आहे. काही महत्वाचे घटक पुस्तकातील खालील प्रमाणे आहे. १) अध्यापन पद्धतीचा अर्थ व उद्दिष्टे २) भाषा अध्यापनाचे स्वरूप महत्त्व पैलू. ३) भाषा अध्यापनाच्या पद्धती व तंत्रे ४) सामाजिक शास्त्राची संकल्पना व्याख्या स्वरूप व व्याप्ती. ५) विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी सामाजिक शास्त्राचे अध्यापने ६) विज्ञानाची संकल्पना व्याख्या आणि स्वरूप ७) गणिताची संकल्पना व्याख्या व स्वरूप. ८) विज्ञानाची व्याप्ती महत्त्व आणि विज्ञानाची शालेय अभ्यासक्रमातील स्थान. अशाप्रकारे या पुस्तकांचा उपयोग अध्यापन पद्धती चा अभ्यास करण्यास फार उपयुक्त आहे.

पुस्तकाचे नाव:- अध्यापन पद्धती

लेखक:- डॉ. आरती सपकाळ, गजानन सपकाळ

प्रकाशन:- प्रशांत पब्लिकेशन बी.एड्.

पृष्ठ संख्या:- २४८

Learning How to Fly

Priyanka Debbarma

“ Learning How To Fly – Life lessons for the youth “ is a compilation of talks delivered by the great man himself on various occasions. He asks the youth to be creative and innovative. The author tells how to attain excellence. While we think of books written by APJ Abdul Kalam wings of fire comes to our mind. Learning how to fly is one book that we add to our list of favorites because it prepares the youth to prepare for any contingencies in life.

In this book, some of his best, most detailed and interesting lectures addressed to the youth in various parts of the country have been collected. From these lectures, what emerges is a mind that was forever thirsty for knowledge, almost childlike in its curiosity about new studies and discoveries, and a mind that thought and felt deeply about the challenges the youth face today and the ways in which they can overcome them. He delivered a deeply optimistic lesson about believing in oneself and developing confidence to become future leaders. He firmly believed that ' The problem should not be the master. Take charge and become the master of the problem '. Learning How to fly will tell every reader, in Dr Kalam's own words, that each of us have wings and that we are capable of flying high.

Key Points:

1. I Will Fly:

Young friends, education is the instrument that gives you wings to fly. Only when your subconscious mind says 'I will win' and you believe you can reach your goal, does it become a reality. Each one of you assembled here and elsewhere, have wings of fire. The wings of fire lead to knowledge which will make you fly as doctors, or engineers, or scientists, or teachers, or political leaders, or bureaucrats or diplomats. Or you could walk on the moon and Mars or do anything else you may want to.

2. Creating a culture of Excellence:

When you wish upon a star, makes no difference who you are anything your heart desires will come to you.

3. Ignited Minds of the Youth:

The ignited minds of the youth can lead to great and purposeful life so that societies will prosper and thereby, the nation and the world. This talk is about ' Ignited minds of the youth and the great challenges'. The ignited minds of the youth is the most powerful resource on the Earth. I am convinced that the power of the youth, if properly directed, will bring about transformed humanity by meeting its challenges and bring peace and prosperity.

4. The Life-long Quest for Knowledge:

Teachers can influence students not only by teaching but by also giving practical lessons in human values, particularly by their selfless giving of knowledge.

Spiritual Home:

Let us imagine a small family with father, mother, a son and a daughter, or two sons or two daughters. In this home, both parents earn. I visualize in this little home, a little home library with at least ten great books and in this little home, a little home library with at least ten great books and in this home parents inculcate the reading habit among their children by reading books during breakfast. This is how the seeding of reading habits can be inculcated among the young minds.

A Transparent Home:

The first step creating towards creating a transparent society comes from a transparent home. There is a crying need in the nation to develop a transparent society, a corruption free society. My conscience says, compared to any law against corruption, definitely this movement of the youth against corruption will be extremely effective.

Green Home Mission:

Today there is climate change occurring on Earth. Deforestation, industrialization and transportation emitted carbon-dioxide, which has caused holes in the ozone layer leading to increased heating of the planet. If the youth of the nation decide, they can definitely change the situation.

5. Managing the Journey of Life:

These are the best days of your lives, when you are learning to grow wings and learning to fly. Behind every successful venture and every inspiring career you will find an unflinching aim which was often set early in life. Having an aim in life gives purpose to every action and orientation to every result.

6. Innovation and Creativity:

In a knowledge society, we have to make innovations continuously. Innovations come through creativity. Creativity comes from beautiful minds. When knowledge becomes an important part of the economy, then society focuses more on empowerment and all-round development rather than only on fulfilling basic needs. The education system is improved as there is interactivity and creativity in teaching and motivated self-learning.

7. Be the Unique you:

History has proven that those who dare to imagine the impossible are the ones who break all human limitations. In every field of human endeavor, whether science, medicine, sports, the arts, or technology, the names of the people who imagined the impossible are engraved in our history.

8. What can Science give You? :

Science gives you better eyes because science can remove mental limitations and challenge your brain to solve many problems that have puzzled the world for years. Inventions and discoveries have emanated from creative minds that constantly work and create images of the outcome. With constant effort, all the forces of the universe work for that inspired mind, thereby leading to inventions or discoveries.

9. Empowerment of Three Billion People:

When you are inspired by some great purpose, some extraordinary project, all your thoughts break their bounds. It is a process, where an individual, continuously strives to better himself. The performance standards are set by themselves, they work on their dreams with focus and are prepared to take calculated risks, and do not get deterred by failures as they move towards their dreams.

10. Be the Change: Discover yourself to be a greater person by far than you ever dreamt yourself to be.

11. Striving for Excellence:

Creativity comes from beautiful minds. Creative minds have the ability to imagine or invent something new by combining, changing or reapplying existing ideas. A creative person accepts change and a willingness to play with ideas and possibilities, a flexibility of outlook, the habit of enjoying the good, while looking for ways to improve it.

12. Books as our Guides:

Coming into contact with a good book and possessing it, is indeed an everlasting enrichment.

13. A Book in Every Hand:

We must transcend barriers of language, distance, cost and even reading ability to make books reach a person.

14. Transforming the Future:

As you grow up, you will have the challenges and opportunities for solving many problems faced by humanity. As you hear about scientific challenges for the future, as you discuss with scientists your dreams, our out most priority is how to use science and technology for the betterment of human lives and the Earth.

15. Intellect and Empathy:

Youth has got the power of ideas, ambition and ability. The Lesson here is that scientific minds need to be innovative and prepared to handle any unknown difficulty in their missions.

16. From Child to Leader:

Everyone dreams of living in a prosperous nation, a happy nation, a peaceful nation and a safe nation. Prosperity, happiness and peace always have to come together.

17. The Evolution of Creative Leaders:

A leader should work with integrity and succeed with integrity.

18. Healing with Heart:

This is a great synergy between mind-body and medicine.

Every student must read I Will Fly or other writings, in fact, all the books written by him. He was such a personality and institution of knowledge. We should decode every word that was written by him and follow them to the growth and development of ourselves and our nation as well.

Conclusion: Filled with warmth, inspiration and a positive attitude, Learning How to fly is essential reading for every Indian, young and old. The book is for everyone who needs inspiration in times and for young and aged alike. This book makes sure that we all still remember the way an inspiration was and should be with his most humble and brilliant speeches. The book works as a gentle reminder on Dr. Kalam and his call to youngsters to 'dream, dream and dream'.

Learning How To Fly

Author : A.P.J. Abdul Kalam

Genre : Non-Fiction, Self Help

Originally Published : 21 October 2016

Letter to his Father

Rupsha Debbarma

Introduction:

In the letter, Kafka accuses his father of being emotionally abusive and hypocritical, but hopes they can bridge the gap between them. The letter begins as follows: "Dearest Father, You asked me recently why I maintain that I am afraid of you. As usual, I was unable to think of any answer to your question, partly for the very reason that I am afraid of you, and partly because an explanation of the grounds for this fear would mean going into far more detail than I could even approximately keep in mind while talking. And if I now try to give you an answer in writing, it will still be very incomplete."

Summary:

Franz Kafka's Letter to His Father is one of the greatest examples in world literature of memory of a traumatic childhood. This essay considers Letter to His Father in the light of current knowledge about autobiographical memory. The essay first sets forth basic aspects of Kafka's life in order to place Letter to His Father in the context of Kafka's biography, and then presents Kafka's relevance to the literature and thought of the twentieth and twenty-first centuries. The essay then considers the different forms of childhood abuse and their consequences in light of evidence from neurodevelopmental psychology. We present evidence about the relationship between trauma and the construction of self-image. Furthermore, we discuss the subjectivity of Kafka's recollections from the perspective of recent advances in neurobiology. Memory is shown to be dynamic, selective, inherently malleable and dependent on perception, which is a subjective construction, in which the brain interprets and gives coherence to experienced stimuli. Finally, the relationship between literature and autobiography in the Kafkaesque universe is considered.

Key Points:

1. Life:

Franz Kafka, the son of Julie Löwy and Hermann Kafka, a merchant, was born into a prosperous middle-class Jewish family. After two brothers died in infancy, he became the eldest child and remained, for the rest of his life, conscious of his role as elder brother; Ottla, the youngest of his three sisters, became the family member closest to him. Kafka strongly identified with his maternal ancestors because of their spirituality, intellectual distinction, piety, rabbinical learning, melancholy disposition, and delicate physical and mental constitution.

2. Kafka and his father:

The figure of Kafka's father overshadowed his work as well as his existence. The figure is, in fact, one of his most impressive creations. In his imagination this coarse, practical, and domineering shopkeeper and patriarch who worshiped nothing but material success and social advancement belonged to a race of giants and was an awesome, admirable, but repulsive tyrant.

3. Kafka's double life:

Kafka did, however, become friendly with some German Jewish intellectuals and literati in Prague, and in 1902 he met Max Brod. This minor literary artist became the most intimate and solicitous of Kafka's friends, and eventually, as Kafka's literary executor, he emerged as the promoter, saviour, and interpreter of Kafka's writings and as his most influential biographer.

4. Personal Responsibility and Accountability:

In "Letter to His Father," Kafka asks his father to recognize the harm he has caused and to seek redemption for his actions, implying that individuals have a moral obligation to take responsibility for their actions and make amends for any harm they have caused. This theme highlights the importance of personal responsibility and accountability in relationships and in society at large.

5. Emotional Abuse and Its Impact on Cognition and Behavior:

Kafka writes that he has always lived in fear of his father, suggesting that his father's abusive behavior may have caused Kafka to develop maladaptive coping mechanisms, such as fear and avoidance, in order to protect himself from further harm.

This theme highlights the lasting impact of emotional abuse on an individual's cognition and behavior, and the importance of addressing and healing from such trauma.

6. Cognitive Distortions and Their Impact on Perceptions and Emotions:

In "Letter to His Father," Kafka's portrayal of his father as a "tyrant" and use of absolutist language suggests that he may have been influenced by cognitive distortions, such as all-or-nothing thinking and overgeneralization.

7. All-or-Nothing-Thinking:

Kafka's depiction of his father as an absolute authority figure, using words like "always" and "never," suggests that he may have been influenced by all-or-nothing thinking, which involves viewing things in black-and-white terms and disregarding any nuance or complexity. This type of thinking can lead to distorted perceptions of reality and negative emotions, such as anger or despair.

8. Overgeneralization:

Kafka's portrayal of his father as a "tyrant" suggests that he may have been influenced by overgeneralization, which involves making broad, sweeping statements based on limited evidence.

Writing Style:

Typical themes in Kafka's works include: personal isolation, difficult family relationships, and problems arising from a strange combination of societal control and fantastical elements. Here is a quote from *The Metamorphosis* illustrating the protagonist's isolation:

"I cannot make you understand. I cannot make anyone understand what is happening inside me. I cannot even explain it to myself."

Impact:

Franz Kafka's *Letter to His Father* is one of the greatest examples in world literature of memory of a traumatic childhood. In it, the author takes a retrospective journey through his life, recollecting and analyzing the reasons for the estrangement and hostility between a father and a son.

Conclusion:

The letter is first and foremost an attempt at self-therapy. Kafka is trying to make sense of his relationship with his father as a means of distancing himself from his father. Since it serves a purpose in Kafka's own development, we must not take it as a balanced or complete portrait of Hermann Kafka.

Letter To His Father
Author: Franz Kafka
Genre: Redemption
Published: 1919

A Man Called Ove

Safia Khatun

A Man Called Ove by Fredrik Backman is a beautiful story about the transformations we go through in life and how different events in our life affect us, shape us, and make us who we are today. It is a magnificent tale of true love and human values.

For the greatest fear of death is always that it will pass us by. And leave us there alone.
— Fredrik Backman, “A Man Called Ove”

Ove is a grumpy, old man and feels that he has no reason to live. After his beloved wife Sonja’s death, he is lonely and wants to kill himself. Ove functions within a strict routine and set of beliefs where there is no room for deviation. During his morning walk, he never fails to check if any cars have been stolen from his residential lane. He has even planned for his impending death—all the bills paid, newspaper subscription cancelled, his will kept on the tabletop, due arrangements made for his beloved car and the walls of the room covered with sheets so that they don’t get dirty.

His set routine is interrupted when Parvaneh—a very pregnant Iranian refugee—and her family move next door. Her arrival brings a refreshing change to Ove’s lonely existence and provides him with a reason to live again. At the heart of the novel remains a tragic and struggling childhood and a love story that will touch the core of your heart. People said Ove saw the world in black and white. But she was color. All the color he had.
— Fredrik Backman, “A Man Called Ove”

Fredrik Backman builds the character of Ove piece by piece. You are introduced to a disgruntled Ove who mutters curses under his breath every time he faces a change in his routine. With every chapter, you are pushed closer to the true character beneath the tough exterior of Ove. As the story traverses into Ove’s childhood, you understand why he is the kind of man who does more and talks little. And you can understand his love for Sonja because the vivacious Sonja was the only one who truly understood and cherished Ove.

The book is full of humour. Ove’s imagined conversations with Ernest, and the cat are hilarious and make for the best portions of the novel. Both Ove and Ernest are inescapable companions turning to each other out of loneliness and eventually saving each other.

The novel brings to the fore the loneliness and futility of modern life. Ove’s obsession for orderliness is a call to an unsullied life when everyone had a set role to play and there was little regard for appearances. Ove’s story is of dealing with the loss of a loved one, of heaving with grief, of rediscovery and allowing others to fill the empty gaps. In spite of all his faults, Ove had a very large heart, quite literally.

The book is simply hilarious, insightful, heartwarming and just plain awesome. This is a tale that makes you appreciate life! It seems quite simple at first but there is more depth to this book as the story unfolds. And as the book ended, I was so thankful I had the opportunity to read this. You will too. All in all, this is a great happy-emotional-humorous-sad book, and I highly recommend it!

We always think there's enough time to do things with other people. Time to say things to them. And then something happens and then we stand there holding on to words like 'if'.

— Fredrik Backman, "A Man Called Ove"

About The Author

Fredrik Backman is a Swedish columnist, blogger and best-selling writer. He is the author of A Man Called Ove, My Grandmother Asked Me to Tell You She's Sorry, Britt-Marie Was Here, Beartown (2016), and Us Against You. His books are published in more than thirty-five languages. He lives in Stockholm, Sweden, with his wife and two children.

A Man Called Ove (Film)

A Man Called Ove is a Swedish film written and directed by Hannes Holm, and is based on author Fredrik Backman's 2012 book of the same name. Rolf Lassgård plays the lead role. The film was nominated for six awards at the 51st Guldbagge Awards in 2016 and it won in two categories. It was also nominated for the Best Foreign Language Film and Best Makeup and Hairstyling categories at the 89th Academy Awards.

Title: A Man Called Ove

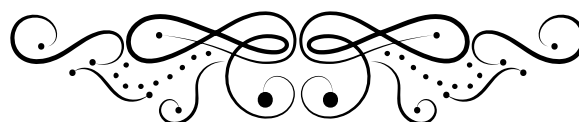
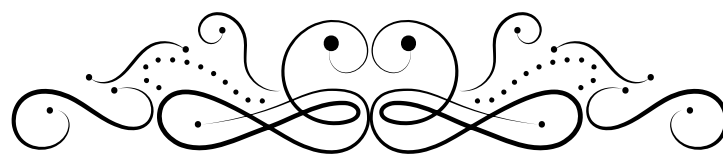
Author : Fredrik Backman

Original Title : En man som heter Ove

Published : July 15th 2014 by Atria Books (first published August 27th 2012)

Page Count : 337

Genre : Fiction

Wings of Fire

Sneha Priti Kujur Nowrangi

In the pages of "Wings of Fire" by Dr. A.P.J. Abdul Kalam, we embark on an extraordinary journey through the life of a true visionary. This autobiography takes us from the shores of Rameswaram, where a young boy's dreams first took flight, to the halls of scientific excellence and the highest echelons of leadership in India. With a compelling narrative and a simple yet profound writing style, Dr. Kalam invites us to witness the transformative power of determination, education, and unwavering patriotism. As we delve into the summary of this remarkable book, we'll explore the themes that have made "Wings of Fire" a timeless source of inspiration, discovering the wisdom, dreams, and indomitable spirit of a man whose legacy continues to light the way for generations to come.

1. Inspirational autobiography of Dr. A.P.J. Abdul Kalam:

- Dr. Kalam's autobiography is a remarkable source of inspiration for readers of all ages.
- It chronicles his incredible journey from a modest background to becoming one of India's most celebrated scientists and leaders.

2. Chronicles Kalam's life from childhood to scientific prominence:

- The book meticulously details Dr. Kalam's early life, including his upbringing in Rameswaram, Tamil Nadu.
- It provides a vivid account of his educational journey and the pivotal moments that shaped his scientific career.

3. Engaging and captivating narrative:

- Dr. Kalam's storytelling is both compelling and relatable.
- His ability to convey complex ideas and experiences in an accessible manner keeps readers thoroughly engaged.

4. Simple yet profound writing style:

- Dr. Kalam's writing is refreshingly straightforward, making it accessible to readers of varying backgrounds and ages.
- Despite its simplicity, it carries profound messages about life, learning, and leadership.

5. Demonstrates the power of determination and hard work:

- The book serves as a testament to the significance of unwavering determination and relentless effort in achieving one's goals.
- Dr. Kalam's rise from humble beginnings exemplifies this principle.

6. Emphasizes the importance of education and self-improvement:

- Dr. Kalam's dedication to learning and personal growth is a central theme throughout the book.
- It underscores the transformative potential of education.

7. Offers valuable lessons in leadership and teamwork:

- Dr. Kalam shares insights from his experiences in India's space and defense programs, highlighting the importance of effective leadership and teamwork.
- His anecdotes provide practical wisdom for aspiring leaders.

8. Reflects Kalam's unwavering patriotism and love for India:

- The book showcases Dr. Kalam's deep love for his country and his relentless commitment to its progress.
- His patriotism is an enduring source of inspiration for readers.

9. Shares personal experiences from India's space and defense programs:

- Dr. Kalam provides a behind-the-scenes look at crucial historical events and projects in India's scientific and defense sectors.
- His firsthand accounts offer a unique perspective on these developments.

10. Addresses challenges and setbacks in Kalam's career:

- Dr. Kalam openly discusses the challenges and setbacks he faced during his journey.
- His resilience and ability to overcome obstacles serve as a source of motivation for readers facing their own challenges.

11. Explores Kalam's vision for a developed India:

- Dr. Kalam's vision for India as a developed and self-reliant nation is thought-provoking.
- It encourages readers to contemplate the future and potential of their own country.

12. Serves as a guide for personal development and goal achievement:

- The book provides practical guidance on achieving personal and professional goals.
- Dr. Kalam's life lessons serve as a roadmap for those striving for success.

13. Abounds with motivational quotes and wisdom:

- Dr. Kalam's book is filled with inspiring quotes and pearls of wisdom.
- These nuggets of insight resonate with readers and offer guidance for various aspects of life.

14. Demonstrates Kalam's humility and gratitude:

- Throughout the book, Dr. Kalam expresses gratitude towards his mentors, colleagues, and the opportunities life presented him.
- His humility is a refreshing quality in a leader of his stature.

15. Provides insights into Indian science and politics:

- "Wings of Fire" offers readers an insider's view of the world of Indian science and politics.
- It sheds light on significant historical events and the roles played by key figures.

16. Highlights Kalam's passion for teaching and mentoring:

- Dr. Kalam's dedication to teaching and mentoring young talent is deeply moving.
- His interactions with students and his role as a mentor inspire readers to share knowledge and expertise.

17. Includes photographs and illustrations for context:

- The book incorporates visual elements such as photographs and illustrations that enhance the reading experience.
- These visuals provide context and bring key moments to life.

18. Encourages readers to dream big and work relentlessly:

- Dr. Kalam's life story encourages readers to set ambitious goals and work tirelessly to achieve them.
- His journey serves as a reminder that dreams can be realized with dedication.

19. Pays tribute to Dr. Kalam's legacy:

- "Wings of Fire" serves as a tribute to Dr. Kalam's enduring legacy in science, education, and leadership.
- It keeps his memory alive for future generations.

20. A must-read for inspiration, motivation, and understanding:

- In summary, "Wings of Fire" is a literary masterpiece that offers inspiration, motivation, and a deeper understanding of a remarkable individual.
- Dr. Kalam's story continues to ignite the flames of ambition and patriotism in the hearts of readers.

In this book "Wings of Fire" by Dr. A.P.J. Abdul Kalam, we delve into the life of an extraordinary individual whose humble beginnings in Rameswaram led him to become a celebrated scientist and India's revered President. Dr. Kalam's autobiography is a testament to the power of determination, education, and unwavering patriotism. Through his captivating narrative, he imparts timeless wisdom on leadership, the pursuit of dreams, and the love for one's nation. This summary distills the essence of Dr. Kalam's journey, encapsulating the inspiration and motivation that emanates from his life story, offering readers a glimpse into the remarkable legacy of a man whose story continues to inspire millions.

- Title: "Wings of Fire"
- Author: Dr. A.P.J. Abdul Kalam
- Date Published: 1999 (Original publication date)
- Number of Pages: 200 pages.
- ISBN-10: 8173711461
- ISBN-13: 978-8173711466
- Dewey Decimal: 954.04

Believe in Yourself

Swati Singh

"Believe in Yourself" by Swami Vivekananda is a edited by Nanditha Krishna. In which she has written about how our religious leaders and philosophers came and what they have done for nation.

India has produced some of the world's greatest religious leaders, sages, saints, philosophers, and spiritual thinkers. They were monks, nuns, and renunciates, nationalists, and reformers. No one religion had a Monopoly on them. They range from Mahavira and Buddha, who lived over 2, 500 years ago, to medieval saints like Chishti, avvaiyar, and Guru Nanak, to more recent philosophers and religious icons such as Vivekananda, Ramakrishna, saint Teresa, and many others. The spiritual and philosophical heritage they left behind is India's gift to all Indians and the world. In the 'life lessons' series we publish the essential teachings of some of India's best-known spiritual teachers, along with commentaries and biographical notes. Each book will be a handy companion to help the reader along the difficult pathways of life.

Reviews

Swami Vivekananda is difficult to understand and most people have to make do with accounts that circulate on the internet archives, not always true and sometimes mixed. This is a short book that captures the gist of Vedanta in an easy language.

"The Swami visualised a union between the East and the West through the exchange of Indian spirituality and Western knowledge."

There is a wealth of knowledge within these pages and it is communicated in an easy to understand style which can serve as a handy introductory guide for anybody interested in Swami Vivekananda's teachings. Swami Vivekananda found his guru in Ramkrishna Paramhansa and the discussions make for an interesting read. There is a need to take Swami Vivekananda's teachings to a younger generation as great men remain relevant for generation after.

Conclusion:

The book starts with an introductory chapter on Swami Vivekananda and his life, his philosophy and the later text is dedicated to the various teachings that arose from the discussions of Swami Vivekananda with his guru.

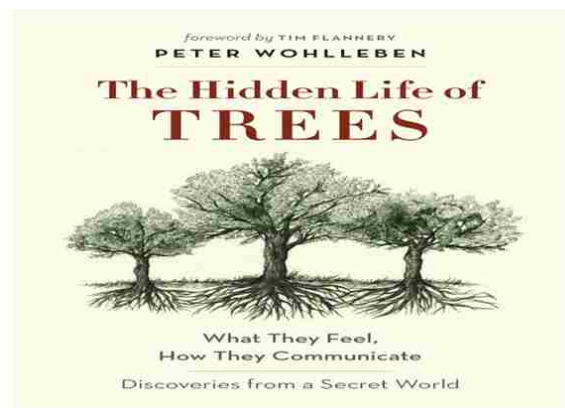
Believe in Yourself
Author: Nanditha Krishna
Genre: Non-fiction
Published: 2021

The Hidden Life of Trees

Megha Kalbhor

“The Hidden Life of Trees” is a thought-provoking and enlightening read for anyone interested in nature, ecology, or simply the wonder of the natural world. Peter Wohlleben was born on October 6, 1964, in Bonn, Germany. He studied forestry and worked for the State Forestry Administration in Rhineland-Palatinate for over 20 years. Peter Wohlleben’s work has had a significant impact on raising awareness about the natural world and the need to protect our planet’s ecosystems. His books continue to inspire readers to develop a deeper connection with nature and to advocate for the conservation of forests and biodiversity. Wohlleben gained international recognition with his best-selling book, “The Hidden Life of Trees: What They Feel, How They Communicate - Discoveries from a Secret World” (original title in German: “Das geheime Leben der Bäume”), published in 2015. The English translation of “The Hidden Life of Trees” by Peter Wohlleben was done by Jane Billingham.

In *The Hidden Life of Trees*, Peter Wohlleben shares his deep love of woods and forests and explains the amazing processes of life, death, and regeneration he has observed in the woodland and the amazing scientific processes behind the wonders of which we are blissfully unaware. Much like human families, tree parents live together with their children, communicate with them, and support them as they grow, sharing nutrients with those who are sick or struggling and creating an ecosystem that mitigates the impact of extremes of heat and cold for the whole group. As a result of such interactions, trees in a family or community are protected and can live to be very old. In contrast, solitary trees, like street kids, have a tough time of it and in most cases die much earlier than those in a group. Author explains how trees communicate with each other. They do this through a network of fungi in the soil. They can send signals about pests, share nutrients, and even warn each other of danger. Trees aren’t loners; they are social beings. They help each other out, especially when some are sick or struggling. They share resources to keep the whole forest healthy. Trees are tough. They can recover from damage, adapt to changing conditions, and even “remember” past events.

Drawing on groundbreaking new discoveries, Wohlleben presents the science behind the secret and previously unknown life of trees and their communication abilities; he describes how these discoveries have informed his own practices in the forest around him. As he says, a happy forest is a healthy forest, and he believes that eco-friendly practices not only are economically sustainable but also benefit the health of our planet and the mental and physical health of all who live on Earth.

Name of author: Peter Wohlleben

Book Name: *The Hidden Life of Trees*

Translation: Jane Billingham

ISBN: 9781925435108

E BOOK AVAILABLE ON: WorldCat

Wings of Fire

Geeta Achalkar

Reading a book is a good habit, the habit of reading is one of the best qualities that a person can possess. “If you don't like to read, you haven't found the right book.”

“Wings of Fire” An Autobiography of Dr. APJ Abdul Kalam, former President of India. It was written by Dr. Abdul Kalam and Mr. Arun Tiwari, a well-known missile scientist was a colleague of Dr. APJ Abdul Kalam. Dr. Kalam examines his early life, effort, hardship, fortitude, luck, and the chance that eventually led him to lead Indian space research, nuclear and missile programs.

Friends, I don't have that much knowledge to make a judgment on this book, I just want to express some of my thought with you and what I have learned from this book “Wings of Fire”.

“Avul Pakir Jainulabeen Abdul Kalam” his full name, The author was born and raised on Mosque Street in Rameswaram, Tamil Nadu. He served as the 11th President of India from 2002 to 2007.

Greatly admired all over India, he was a scientist by profession, who played a leading role in developing the country's missile program. From humble roots in Rameswaram, Tamil Nadu. Dr. Kalam in an inspirational autobiography 'The Wings of Fire' traces the rise and the make he made his life.

Arun Tiwari rose to fame as an author with his book Wings of Fire, which he co-authored with Dr. A.P.J Abdul kalam. He has written several books and co-authored five books with Dr. APJ Abdul Kalam. He contributed to the design of the missiles. Tiwari has been the director at the Cardiovascular Technology Institute in Hyderabad. He received the Defence Technology Spinoff Award for developing the Kalam-Raju stent.

This book contains the life of a simple yet determined person. There is so much knowledge and good things that everybody can extract from this book. Reading this book is a very heartwarming and beautiful experience.

This book contains a very detailed description of how great things can be achieved through simple thoughts. This book conveys the message of the authors that always keep your dream high, your goal clear, plan perfectly and do hard work.

The story is all about a warm and intensely personal, deeply passionate, common boat – owner's son who has become India's most distinguished living technocrat. The pure faith in God and deep kindness, dealing life with positivity, science, and technological advancements, Love toward one country and many more things are mentioned in this book.

The book is full of insights, personal moments, and life experiences of Dr. APJ Kalam. It gives us an understanding of his journey of success.

This is a story of a boy who was born in a normal and middle-class family. He had a curiosity about aeronautical engineering. He faced so many failures during launching the satellite called SLV [Satellite Launching Vehicle] but he proved that anything can be achieved by keep trying because when you become a failure then you go one step closer to success.

The author, by narrating his life journey evokes the reader to identify with one's inner fire and potential, for he was of the firm belief that each one of us was born with the strength and potential to make a tangible change in the world. How he inspired himself to achieve his dream and how he went about accomplished so much is what the book captures nicely.

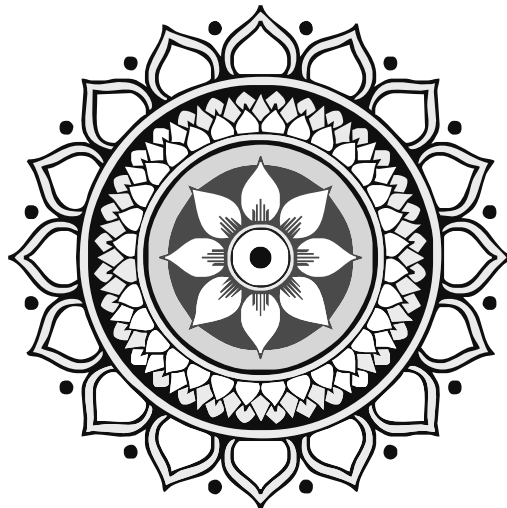
The book recollects many anecdotes and stories from childhood, his time at school and college, He wrote the time spent at the Langley Research Center, NASA and Wallops Flight Facility gets a lot of attention.

Personal tragedies have not left been left out. The time when he lost his father and how he felt when conferred with many awards like the Padma Bhushan have been written in much detail.

The second half of the book deals with the author, the scientist who made a significant contribution in developing the country's guided missile program, a pioneering effort for the security of the nation. It's not with reason that he was nicknamed the 'Missile Man of India'.

I hope this book is best suited for reading for teenagers and youths, to dream and to dare. It shows, how a person from a modest background ends up being the first citizen of a nation of one billion.

In this book, there is something that everybody can extract from and worthy of being read by every Indian. A very detailed description of how great things can be achieved through simple thoughts. Always keep your dream high, set your goals clear, plan perfectly and work through people. I will suggest never miss reading this great book if you haven't yet.

बलुतं

नसरीन जमादार

महाराष्ट्रातील अलुते, बलुते, भटके, फिरस्ते, शेतमजुर अशा उपेक्षित व तेव्हा अस्पृश्य समजल्या जाणाऱ्या समाजातील लोकांच्या आयुष्याविषयी भान निर्माण करणारे व त्यांच्या वेदनांची जाणीव निर्माण करून देणारे पुस्तक, म्हणजे दया पवार यांचे बलुतं. चार ते पाच दशकांपूर्वी समाजाला गोचिडासारख्या चिकटलेल्या जातीमुळे काही समाजातील लोकांची तथाकथित उच्चवर्णीय समजल्या जाणाऱ्या समाजाकडून होणाऱ्या शोषणाची कथा, भारतीय समाजात त्या काळात असणारी विषमता, अज्ञान, अंधश्रद्धा, अनिष्ट रुढी-परंपरा, जुनाट चालीरीती, ग्रामीण आणि शहरी भागातील दलित व स्त्रियांच्या वाट्याला आलेल्या यातना आणि त्यांचे त्या यातनांवर मात करित जगणे, त्या जगण्यातील भयानक विदारकता बलुतंने आपल्या समोर मांडली आहे. आपलाच समाज आपलीच माणसं ज्यांनी आपल्या कल्पना ही थिट्या पडाव्यात इतके कष्ट पिढ्यान्पिढ्या सोसलेत, ज्या नरक यातना त्यांनी भोगल्यात, प्राण्यांपेक्षाही भयंकर आयुष्य त्यांनी जगलेत ते केवळ महार समाजातील आई-वडिलांच्यापोटी जन्म घेतल्यामुळे आणि त्याला जबाबदार आपण तर नाही ना ? असा प्रश्न बलुतं वाचताना नकळत आपल्या मनात येत असतो.

दगडू मारुती पवार यांच्या वाट्याला आलेलं हे दुःखाच भलंमोठ गाठोडं हे त्या काळातील भारतीय समाजव्यवस्थेने जन्मताच त्यांच्या पाठीशी बांधलेले होते. दया पवार नावाच्या लेखक, साहित्यिक म्हणून उदयास आलेल्या व्यक्तीच्या आत शरीरामध्येच कुठेतरी दगडू मारुती पवार बसलेला आहे. एकाच शरीरात राहणारी ही दोन जुळी व्यक्तीमत्त्व आहेत. घर, संसार, आत्ता कुठे स्थिरावलेलं अस सुखासीन आयुष्य उपभोगू न देता दगडू मारुती पवार हा दया पवारांना दगडूचे आयुष्य पुस्तक स्वरूपात लिहायला भाग पाडतो. अफाट कष्ट सोसलेल्या दगडू मारुती पवार यांच्या पाठीवरचे दुःखाने भरलेलं गाठोड दया पवार हे आपल्या लेखणीतून खुलं करित जातात.

जो समाज हजारो वर्षे उपेक्षित, वंचित राहिला, अज्ञान, अंधश्रद्धा, येसकर पाळी यांच्या गर्दीत ग्रासून निघाला अशा महार समाजातील आई-वडिलांच्या पोटी दगडूचा जन्म होतो. दगडूचे बालपण मुंबईतील कामाठीपुऱ्याच्या शेजारील कवाखान्यात आणि धामणगावच्या महारवाड्यात जाते. त्यामुळे खेळण्या, बागडण्याच्या आणि संस्कार घडण्याच्या वयात दगडूने महानगरीय ताणेबाणे तर अनुभवलेच पण त्याचबरोबर पिण्याच्या पाण्यासाठी लाचार झालेला धामणगावचा महारवाडा देखील पाहिलेला असतो. धामणगावचा महारवाडा, तेथील चावडी, महारवाड्यातील पटांगण, तेथील खेळ, दगडूचे सवंगडी, महारवाड्यातील भांडण-तंटे ह्या सर्व आठवणी दगडूच्या भावविश्वात खोलवर रुतून बसलेल्या आहेत. महार जातीतील लोकांना गावात दवंडी पिटवणे, गावोगावी मयताचा सांगावा पाठवणे, मोठ्या अंमलदारांच्या घोड्यापुढे धावणे, गावातील मोठ्या असाफीच्या घरी त्यांच्या जनावरांची देखभाल करणे, मेलेली जनावरे ओढणे, लाकडे फोडणे, गावातील जत्रेत डफली वाजवणे अशी गावकीची कामे करावी लागत आणि याकामाचा मोबदला म्हणून जे धान्य किंवा वैरण मिळायची त्यालाच बलुतं म्हणत.

मुंबईत वास्तव्याला असताना दगडू कामाठीपुऱ्या शेजारील कवाखान्यात एका खोलीत रहात असे. या कवाखान्यात रहाणाऱ्या दलित समाजाचे विविध रंग, तेथील लोकांचे भयावह जगणे हे दगडूने जवळून पाहिलेले असते. कवाखान्यात सट्टा, बेटींग, बार, दारूच्या भट्ट्या लावणे अशी कामे अगदी सामान्य समजली जायायची. जुगाराचे अड्डे, संभोग विषयक चर्चा या ठिकाणी अगदी उघडपणे केली जात असे. दगडू देखील या चर्चेचा या समाजाचा एक भाग होता. लेखकाकडून दगडूचे आत्मकथन मांडत असताना नकळत दगडूच्या अपमानित समाजाचेही आत्मकथन मांडले जाते, त्यामुळे व्यक्तीदर्शन आणि समाजदर्शन या दोन्ही अंगाने पुस्तकाला मूल्य प्राप्त होते.

दगडूच्या कुटुंबातील आणि सहवासातील व्यक्तींचे पात्रे अत्यंत प्रत्ययकारी आणि जिवंत वाटावीत अशा पद्धतीने लेखकाने ती पुस्तकात उतरवीली आहेत. सतत कष्ट उपसणारी आई, ज्या वयात दगडू शाळेत 'सत्य बोलावे' शिकत असतो त्याच वयात दगडूला चोरीचा माल विकायला शिकवणारे व्यसनी दादा (दगडूचे वडील), आजी, वडाळ्याच्या झोपडपट्टीत राहणारी बहिण, आपली वासना भागविण्यासाठी कडुनिंबाचा रस करून पिणारी काकू, अफवा उठवणारा उमा आज्या, मार्ग चुकलेली सई, नवऱ्याने सोडून दिलेली बानु, भ्रमनिरास झालेला रोकडे, कवाखान्यातील बायकांच्या मदतीने आपली हनिमून रात्र साजरी करू पाहणारा सयाजी, नक्षत्रासारखी रेणू, कलावंत सदाशिव, सट्टा बेटींग खेळणारा चंदर, हिस्टेरिया झालेली सीता, परिस्थितीमुळे वेश्या बनलेली मावशी, रस्ता चुकलेल्या दगडूला आयुष्याची नविन वाट दाखवणारी सलमा अशा कितीतरी व्यक्तिरेखा आपल्याला पुस्तकाच्या पानोपानी भेटत जातात.

संवेनात्मक निवेदनशैली, साधी, सोपी, ओघवती, आणि अनलंकृत भाषा हे या पुस्तकाचे वैशिष्ट्ये. बलुतं प्रकाशित झाला तेव्हा या साहित्य प्रकाराला म्हणायचे तरी काय? हा प्रश्न साहित्यातील जाणकारांना पडला होता. आत्मचरित्र म्हणता येणार नाही, कारण आत्मचरित्राच्या साऱ्या कक्षा ओलांडून ही साहित्यकृती अवतरली होती. कादंबरी म्हणावे तर लेखकाने कल्पकतेचा तिळमात्र स्पर्श न होऊ देता दगडूचे आयुष्य जसेच्या तसे या पुस्तकात मांडले आहे आणि तशी सुचना त्यांनी पुस्तकाच्या पहिल्याच पानावर दिलेली आहे. या पुस्तकातील प्रसंग, घटना व पात्रे कुणाला काल्पनिक वाटल्यास तो केवळ योगायोग समजावा ही ती सुचना. तेंव्हापासून मग 'आत्मकथन' हा नवीनसाहित्यप्रकार मराठी साहित्यात रूजू झाला.

१९७५ ते १९८० च्या काळात स्वान्तसुखाय आयुष्य जगणाऱ्या मध्यमवर्गीयांच्या संवेदनशीलतेला काटा टोचावा इतके जबरदस्त काम (कोणतीही वैयक्तिक टिका टिप्पणी नकरता) बलुतं ने केले. शब्दांची जाण असून पण साहित्यापासून कित्येक पिढ्या वंचित राहिलेल्या समाजाला आपणही लिहू शकतो हे आत्मभान देऊन, आपले दुःख आपल्या वेदना अतिशय संवेदनशीलपणे कशा मांडाव्या याचा परिपाठ दलित साहित्यिकांना घालून देऊन त्यांच्यासाठी मराठी साहित्य जगताच्या बुलंद राजवाड्याचा दरवाजा कायमचा खुला करून दिला तो बलुतंनेच. बलुतं नेथील समाजाच्या शेवटच्या माणसाचे दुःख चव्हाट्यावर आणले त्यामुळे बलुतं मराठी भाषेपुरतं मर्यादित न राहता महाराष्ट्राच्याच नाही तर देशाच्या सीमा ओलांडून जगभरातील शोषितांच्या दुःखाशी आपलं नातं सांगू लागलं. बलुतंची अनेक भारतीय भाषांमध्ये आणि इंग्रजी, जर्मन, फ्रेंच यासारख्या युरोपियन भाषेत भाषांतरे झाली.

पु. ल. देशपांडे यांनी बलुतंला दुःखाने गदगदलेलं झाड असे का म्हटले आहे? किंवा कोणीही तयार केलेल्या 'प्रसिद्ध मराठी पुस्तकांच्या यादीत मध्ये बलुतं हे पुस्तक कायमच का असते? या प्रश्नाचे उत्तर समजण्यासाठी आयुष्यात एकदातरी बलुतं नक्कीच वाचायला हवं. शेवटी जाताना मला आवडलेल्या पुस्तकातील काही ओळी रिकामा वेळ खायला उठायचा. वाचनाचा लहानपणापासून नाद होताच. पण हवी ती पुस्तकं मिळायची नाहीत. अन्नाची जेवढी भूक लागायची, तेवढीच वाचनाची लागायची.

बलुतं

लेखक : दया पवार

पृष्ठसंख्या : १९२

प्रकाशन : ग्रंथाली प्रकाशन

राधेय

स्नेहा संजय पाडेकर

मूळचे राधेय नावाचे पुस्तक रणजीत देसाई यांनी गेल्या २० व्या शतकाच्या मध्यात मराठीत लिहिले होते. नावाप्रमाणेच हे कर्णाच्या दृष्टीकोन मधील महाभारताचे पुनरुत्थान आहे, त्या महान महाकाव्यातील दुःखद आणि आदरणीय नायक. देव आणि आईच्या पोटी जन्मलेल्या कर्णाला जन्मतःच सोडून दिलेले कर्ण आयुष्यभर वाईट वागले.

द्रोणाने नाकारलेला, द्रौपदीने टोमणे मारलेला, त्याच्या रक्ताच्या भावांनी अपमानित केलेला, अनेकांचा गैरसमज झालेला आणि देवांनीही चालढकल केलेला, महाभारत युद्धातील धनुर्धारी म्हणून अर्जुनाच्या कौशल्याची बरोबरी करणारा कर्ण हा एकमेव आहे. कर्णाच्या चारित्र्याचे अनेक पैलू समोर आणून या पुस्तकाने त्याला अमर करण्याचा प्रयत्न केला: त्याचा दयाळू स्वभाव, त्याची दुखापत आणि घृणास्पदता, त्याचे त्याच्या पत्नीवरचे प्रेम, दुर्योधनावरील त्याची निष्ठा आणि कृष्णासोबतचे त्याचे गुंतागुंतीचे नाते. राधेय म्हणजेच कर्ण आणि मराठी माणसांच्या मनात त्याचे स्थान अगदी जवळचे आहे.

राधेय बदल लिहताना आणि बोलताना रणजीत देसाईंनी म्हटलं आहे की 'राधेय' मधला कर्ण महाभारतात शोधायची गरज नाही, प्रत्येकाच्या मनातच तो दडलेला असतो. यावरून त्यांनी या पुस्तकात कर्णाचे काय रूप दाखवले असेल याची आपण कल्पना करू शकता. त्याच वेगळेपण विलक्षण सामर्थ्याने आणि कमालीच्या हुशारीने सिद्ध केलेले या पुस्तकात तुम्हाला पाहायला मिळेल.

देसाई म्हटलं की नात्यांची अलगद वीण आणि त्यांची तशीच हळुवार, कोमल, नाजूक उकल पाहायला मिळते. कर्णाचे राधा मातेशी, कुंतीशी, वृषालिशी असलेले नाते एक मनात आदरभाव निर्माण करून जाते. तसेच कृष्ण आणि दुर्योधन यांच्याशी त्यांची असणारी मैत्री मनात एक हक्काचं घर करून जाते. दुर्योधन खरच इतका वाईट होता का ?? या प्रश्नाचं अगदी सुरेख उत्तर तुम्हाला या पुस्तकात मिळेल. तसेच अनेक नाते, अनेक लोक, अनेक घटना आपल्याला घडताना दिसतात त्यातली गंमत, त्यातले अनेक नवनवे भाव पाहायला मिळतात आणि पुस्तक वाचत असताना मांडलेले तत्वज्ञान या पुस्तकाचा केंद्रबिंदू बनला जातो. कृष्ण कर्णाची भेट

जेव्हा घेतो, त्यावेळी दुर्योधन कर्णाला विचारतो की कृष्ण का भेटला तुला ?? त्यावरच्या सहज या उत्तराला दुर्योधनाने दिलेलं स्पष्टीकरण मी पुस्तक वाचून १०-१२ वर्ष होऊन गेले आहेत. पण तरीही जसेच्या तसे डोक्यात आणि मनावर बिंबले आहे. ही त्या लेखकाची आणि लेखणीची ताकत आहे. दुर्योधन म्हणतो, जगात कोणतीही गोष्ट सहज घडत नसते, त्यामागचे प्रयोजन, त्यामागील संदर्भ आपल्याला माहित नसतो म्हणून ती आपल्याला सहज वाटते. आणि जरासंध कसा कृष्णाचा शत्रू आहे आणि तुझा मित्र आणि तू त्याला परास्त केले आहेस आणि कृष्णाला त्याने १७ वेळा युद्धातून पळायला भाग पाडलं आहे. हा असा संदर्भ आणि बारीक बारीक गोष्टींचे सखोल संशोधन आणि अभ्यास पुस्तकाला अजूनच समृद्ध बनवते.

मराठी साहित्यातील अनेक नावाजलेल्या कलाकृतींपैकी ही एक आहे यात शंकाच नाही. आवर्जून वाचावे असे हे पुस्तक आहे. अनेकांच्या मनातील एकटेपणाचा हा एक उत्तम आणि वैचारिक दृष्टिकोन असलेल्या साहित्याचा नमूना म्हणायला नक्कीच हवा. कर्णाचे एकटेपण त्याची त्यातील गंभीरता त्याला गवसलेले अनेक पैलू या साऱ्यांनी कादंबरी अगदी ओतप्रोत भरलेली आहे. मनातली इच्छा आणि प्रश्न, आयुष्याने त्यावर अनवधानाने दिलेले सौंदर्य, यश, एकाकीपण आणि काहीसे भ्याडपण देखील या साऱ्याच मिश्रण आहे इथे. खात्री आहे नक्की आवडेल असच हे पुस्तक आहे.

राधेयमध्ये, लेखक रणजीत देसाई यांनी कर्णाच्या नजरेतून सांगितलेले कर्तव्य पार पाडणे विरुद्ध योग्य ते करणे या चिरंतन प्रश्नाचा शोध लावला आहे. महाभारताच्या पार्श्वभूमीवर, देसाई वाचकांना जाणीव करून देण्याचा प्रयत्न करतात की प्रत्येक युद्धात जिंकणे हे सामान्यतः ध्येय असले तरी, पराभवाला सामोरे जाण्यासाठी देखील तयार असले पाहिजे.

राधेयमध्ये, लेखक रणजीत देसाई यांनी कर्णाच्या नजरेतून सांगितलेले कर्तव्य पार पाडणे विरुद्ध योग्य ते करणे या चिरंतन प्रश्नाचा शोध लावला आहे. महाभारताच्या पार्श्वभूमीवर, देसाई वाचकांना जाणीव करून देण्याचा प्रयत्न करतात की प्रत्येक युद्धात जिंकणे हे सामान्यतः ध्येय असले तरी, पराभवाला सामोरे जाण्यासाठी देखील तयार असले पाहिजे.

राधेयच्या माध्यमातून वाचक कर्ण आणि ज्या परिस्थितीमुळे त्याला महाभारतात अविस्मरणीय स्थान मिळाले त्याबद्दल माहिती मिळेल. सुरुवातीपासूनच कर्ण कौटुंबिक प्रेमापासून वंचित होता. आयुष्यभर त्यांनी इतरांच्या हातून त्रास सहन केला. त्याला स्वतःची आई कुंतीने टाकून दिलेले वाटले आणि तो खालच्या वर्गात जन्माला आल्याने अनेकांनी त्याची थड्याही केली. कर्णाच्या पायाभरणीचे वर्ष खूप गोंधळलेले असल्याने, त्याची अफाट शक्ती कमी झाली आणि त्याला अनेकदा एकटेपणा वाटू लागला.

तरीही, राधेयच्या माध्यमातून वाचक कर्णाच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या विकासाची कल्पना करू शकतात आणि त्याला निर्भय योद्धा ही पदवी कशी मिळाली. ही कादंबरी म्हणजे कर्ण या नायकाला दिलेली लिखित श्रद्धांजली आहे, ज्याने आपल्या मित्राशी एकनिष्ठ राहून स्वतःच्या कुटुंबीयांशी लढा दिला. कर्णाच्या निर्णयांद्वारे आणि कृतींद्वारे, देसाई जीवनातील आगामी द्वैत जसे की विजय आणि पराजय आणि जे अपेक्षित आहे ते करणे विरुद्ध योग्य ते करणे यासारख्या जीवनात आणतात. कर्णाच्या माध्यमातून देसाईंनी कर्मकथेचे सार्वत्रिकीकरण करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

श्लोकात लिहिलेले आणि चित्रांनी सुशोभित केलेले हे सडपातळ पदार्पण, सुमारे ३००० ईसापूर्व भारतात सुरू होते. वादग्रस्त वृद्ध ऋषी १३ वर्षांच्या राजकुमारी कांतीला स्वर्गातून कोणत्याही देवाला हाक मारण्यासाठी एक जादुई मंत्र देतात, परंतु तिला माहीत नसताना, मंत्राचा खरा उद्देश तिला देवाच्या संततीने गर्भधारणा करणे हा आहे. अशाप्रकारे कांती भोळेपणाने सूर्याच्या देवता सूर्य नारायणला बोलावते, जो स्पष्ट करतो की तो तिच्या मुलाचा बाप आहे आणि लगेचच, बाळ राधेया सोन्याच्या कानातले आणि सोन्याचे स्तनपाट घातलेले वस्त्र देतात. लोक तिच्याबद्दल काय विचार करतील या भीतीने कांती, तिच्या मुलाला कोरलेल्या चंदनाच्या एका पेटीत ठेवते आणि त्याला गंगा नदीत जहाजावर बसवते, जिथे अतिरथ, सारथी आणि त्याची दयाळू पत्नी, राधा, त्याला शोधते.

ही रंगीबेरंगी कथा राधेयच्या वीर स्वभावावर लक्ष केंद्रित करते त्याला सर्वात मोठे दान देणारे म्हणून ओळखले जाते आणि विडंबना अशी आहे की त्याचे दत्तक पालक निम्न वर्गातील असतानाही तो अभिजात वर्गाचा सदस्य आहे. पुस्तकाच्या शेवटच्या दृश्यांपैकी एका दृश्यात, राधेयाने स्वतःच्या भावांशी युद्ध केले पाहिजे, परंतु या संपूर्ण पुस्तकात, प्रलोभन किंवा दुःखाची पर्वा न करता, राधेय आपल्या प्रियजनांप्रती स्थिरपणे एकनिष्ठ राहते. शरण्याची काव्यात्मक शैली सहज वाचण्यासाठी बनवते, जसे की एका मार्मिक दृश्यात राधेयाची त्याच्या जन्मदात्या आईशी थोडक्यात पुन्हा भेट होते: होय, राणी कांती, मी ऐकले आहे की तू माझी आई आहेस! / अरे, माझ्या आई, प्रिय आई, आता जवळ ये! / तुझ्या अनुपस्थितीत तू मला दुःख का केलेस / जेव्हा मला एवढी वर्षे फक्त तुला पाहायचे होते. अधिक पात्र विकास, कथानक तपशील किंवा युद्धाची दृश्ये शोधत असलेल्या वाचकांसाठी पुस्तकाची संक्षिप्तता कदाचित कमी असेल, परंतु एकंदरीत, हे राधेयाच्या गतिमान दंतकथेचा प्रभावी परिचय आहे.

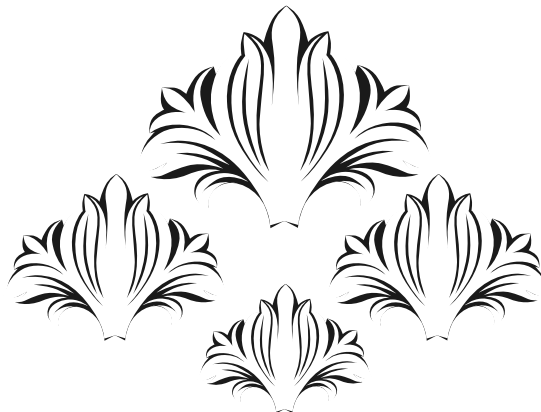
पुस्तक - राधेय

लेखक रणजीत देसाई

पृष्ठसंख्या - २७२

प्रकाशन - मेहता पब्लिशिंग हाउस

मुल्यांकन ४.७।५

महाश्वेता - सुधा मूर्ती

राणी रमाकांतराव ताथोडे

लेखिका सुधामूर्ती परिचय -

इंजिनीअर, सामाजिक कार्यकर्त्या आणि लेखिका सुधा मूर्ती यांचा जन्म १९ ऑगस्ट १९५० रोजी कर्नाटकातील शिगावा येथे झाला. भारतीय अभियांत्रिकी शिक्षिका सुधा मूर्ती या खूप प्रभावशाली लेखिका आहेत आणि सुधामूर्ती यांनी त्यांच्या जीवनातील अनुभव पुस्तकांच्या (Sudha Murthy Books) माध्यमातून मांडले आहेत. सामान्य माणसाच्या व्यथा मांडणाऱ्या आठ कादंबऱ्याही त्यांनी लिहिल्या आहेत.

या सर्व कादंबऱ्यांमध्ये स्त्रीपात्रे अतिशय कणखर आणि तत्वांवर ठाम असल्याचे दाखवले आहे. याशिवाय त्यांनी तांत्रिक पुस्तके, प्रवास, लघुकथांचे संग्रह आणि नॉन-फिक्शन तुकडे, तसेच लहान मुलांसाठी इंग्रजी आणि कन्नडमध्ये पुस्तकेही लिहिली आहेत. सुधामूर्ती यांची पुस्तके सर्व प्रमुख भारतीय भाषांमध्ये अनुवादित झाली आहेत. सुधामूर्ती यांना २०११ मध्ये कर्नाटक सरकारने कन्नड साहित्यातील उत्कृष्टतेसाठी अतिमाबे पुरस्काराव्यतिरिक्त २००६ मध्ये साहित्यासाठी नारायण पुरस्कार आणि पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित केले आहे. सुधामूर्ती यांनी लिहिलेल्या महाश्वेता या पुस्तकाबद्दल जाणून घेऊया जे तुम्हाला आयुष्यामध्ये प्रेरणा देण्यास मदत करेल.

ही कादंबरी 'ल्यूकोडर्मा' नावाच्या त्वचारोग या अत्यंत संवेदनशील विषयावर तसेच या व्याधीच्या सामाजिक संबंधित कलकांभोवती विणलेली आहे.

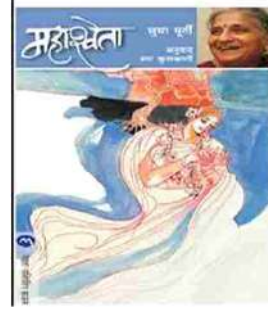
ही कथा अनुपमा म्हणजेच अनु नावाच्या मुलीभोवती फिरते, जी अतिशय सुंदर, हुशार आणि मनाने चांगली व्यक्ती आहे. ती अभिनयात, अभ्यासात उत्तम आहे. तिच्या अभिनय कौशल्यामुळे ती सेवाभावी हेतूने विविध नाटकांचे आयोजन करते. तिच्या अशाच एका नाटकादरम्यान, एकहुशार, प्रसिद्ध आणि देखणा पुरुष डॉ. आनंद तिच्या सौंदर्याने मंत्रमुग्ध होऊन तिला लग्नाचा प्रस्ताव पाठवतो.

अनुची सावत्र आई म्हणजेच सबाक्का तिच्यापासून मुक्त होऊ इच्छित असते म्हणून तितो लग्नाचा प्रस्ताव स्वीकारते. अनुही मध्यमवर्गीय कुटुंबातील असल्याने लग्नाचा खर्च परवडत नाही म्हणून डॉ. आनंद आणि त्यांची आई राधाक्का लग्नाचा संपूर्ण खर्च उचलतात. एखाद्या परीकथेप्रमाणे तिचे लग्न डॉ. आनंदशी होते.

त्यांच्या लग्नानंतर, पुढे डॉ. आनंद उच्चशिक्षणासाठी इंग्लंडला जातात आणि अनु तिची पहिली दिवाळी असते म्हणून त्याच्या आईच्या आग्रहास्तव, अनु दोन महिने बंगलोरमध्ये राहते कारण त्याच्या आईला लक्ष्मीपूजन करायचे आहे, पूजा करण्यासाठी अनु ईथेच राहते.

एके दिवशी तिला तिच्या शरीरावर आलेला एक पांढरा ठिपका ल्यूकोडर्मा आहे हे कळतेपर्यंत तिच्या आयुष्यात सर्व काही ठीक चालले होते. तिच्या या अवस्थेमुळे ती व्यथित होते. मात्र हा आजार असल्याने तिची सासू तिला घराबाहेर काढते. अनुला मनातून असे वाटत होते की तिचा नवरा स्वतः एक डॉक्टर आहे तर तो तिची स्थिती नक्कीच समजून घेईल, ती डॉ. आनंदकडून भावनिक आधार आणि सुखदायक शब्द शोधते, स्वतः डॉक्टर असल्याने तिचा त्याच्यावर पूर्णविश्वास आहे, पणत्या बदल्यात तिला फक्त त्याचा अलिप्तपणा मिळतो, तोही असंवेदनशील निघाला. अनुच्या वडिलांचीही तब्येत बरी नसते, तिची सावत्रआई सतत तिला नको ते बोलते, तिला तिच्या माहेरच्या घरातूनही आधार मिळत नाही. सर्वात दुःखाची गोष्ट म्हणजे अनुची परिस्थिती माहीत असूनही डॉ. आनंदने तिला कधीच एकही पत्र लिहिले नाही. तिथून पुढे प्रत्येक पावलावर तिच्या विश्वासाची परीक्षा घेतली जाते.

प्रत्येकजण तिच्या त्वचेच्या स्थितीला एकप्रकारचा शाप मानतो आणि तिच्याकडे सतत दुर्लक्ष केले जाते. नैराश्याने, अनुपमाला आत्महत्येचा प्रयत्न करण्यास भाग पाडले जाते. तथापि, अनुपमाही कमकुवत व्यक्ती नसते आणि तिने सर्व अडचणींविरुद्ध आपले जीवन पुन्हा तयार करण्याचा निर्णय घेतला. गावकऱ्यांच्या टोमण्यांना कंटाळून तसेच आनंदसोबत परत येण्यासाठी प्रदीर्घ लढा दिल्यानंतर, अनुपमा सर्व आशा सोडते. शेवटी अनु स्वतःची चांगली कारकीर्द घडवण्यासाठी एका

मैत्रिणीच्या मदतीने मुंबईत येते. जिथे ती पुन्हा नव्याने आयुष्य जगायला शिकते आणि सन्मान आणि यश मिळवते आणि तिच्या पायावर उभी राहते आणि तिला एक सुंदर, संवेदनशील मैत्री देखील मिळते.

सुखरूप, कलासक्त आणि संवेदनशील मनाच्या अनुपमेची हृदयस्पर्शी कथा. देखण्या, सुशिक्षित आणि श्रीमंतपती लाभला तरी कोडाचा स्पर्श झाल्यामुळे तिच्या जीवनात खळबळ माजते. ऐश्वर्याचा गर्व असलेली सासू, कजाग सावत्र आई, माहेरची गरीबी, चरीत्रहीन नणंद यांच्याशी झगडा देणं अनुपमेला अशक्य नाही पण ज्याच्या खांद्यावर विश्वासानं मानठेवूनसार्याजगातली आव्हानेपेलायची, त्यापतीकडूनहोणारीप्रतारणातिलावास्तवजगाचंभानदेते. हेभान इतकं दृढ आहे की त्यानंतर जीवनात आलेल्या वसंतासारख्या सहृदय मित्रांच्या आधाराचीही अपेक्षा न धरता ती आपलं जीवन ताठ मानेनं जगू शकते ! अशा समर्थ (पण बंडखोर नव्हे !) अनुपमेची कथा भारतातील अनेक भाषांमध्ये चांगल्या प्रकारे स्विकारली गेली. तिला सौ. उमावि. कुलकर्णी यांच्या समर्थलेखणीनं मराठी साज चढवला आहे.

नक्की वाचा -शेवटी पश्चाताप झाल्याने डॉ. आनंद तिच्याकडे परत येतो, पण अनु त्याला स्वीकारते का ? ती तिचे जीवन पुन्हा आधीसारखं तयार करू शकली का ? कोणी दुसरा पुरुष तिच्या आयुष्यात येतो का ? केवळ बाह्यसौंदर्याने वेड लागलेल्या समाजातील त्वचेच्या विकृतीच्या कलंकावर तिला पूर्णपणे मात करता आली का ? हे जाणून घेण्यासाठी तुम्हाला पुस्तक वाचावे लागेल.

आयुष्यात एकदातरी हे पुस्तक वाचलेच पाहिजे. यातील पात्रे तुम्हाला आयुष्यात खूप काही शिकवतील, माणूस कसा असावा किंवा नसावा. इथे अनुपमा राखेतून जन्मलेल्या फिनिक्ससारखी भासते. जिने कधीही हार मानली नाही. या कथेतील स्त्रीनायक खूप मजबूत आणि स्वतंत्र आहे. यात चारित्र्य विकास, नैतिकता आणि मूल्ये मोठ्या प्रमाणात चित्रित केली आहेत. डॉ.आनंदची विचारांची अपरिपक्वता असो किंवा पूर्वग्रहदूषित समाज, अनुपमा स्वतःसाठी एकजीवन निर्माण करते आणिअ नंदी आणि समाधानी जगते. हे दर्शविते की भौतिक गोष्टी तुम्हाला आनंद देत नाहीत आणि धैर्य, शिक्षण, करुणा या बाकी सर्व गोष्टी देखील तुम्हाला आवश्यक आहेत.

हृदयाला भिडणारी ही अतिशय सशक्त कथा आहे. ही कथा एका स्त्रीची जिद्द आणि तिचे आयुष्य जगण्याची जिद्द यांचा उत्तम मिलाफ आहे. एकप्रकारे आपला समाज काय आहे याचा आरसाही दाखवतो. आशा आहे की एक दिवस हा समाज बदलेल. प्रत्येकाला फक्त प्रेम, आदर, साथ आणि विश्वास हवे असते. ही भ्रम आणि विश्वासघात यांनी ग्रासलेल्या जगात धैर्य आणि लवचिकतेची एक प्रेरणादायी कथा आहे. ही मार्मिक कथा आजही समाजावर राज्य करणाऱ्या पूर्वग्रहांच्या बळींना आशा आणि सांत्वन देते. नायिकेचे पात्र किती शक्तिशाली दाखवले आहे ते मला आवडले. आयुष्यात अनेक आव्हाने असतानाही तिला एक सुंदर व्यक्ती दाखवण्यात आली आहे. जी कधीही हार मानत नाही आणि चेहऱ्यावर हसतमुखाने प्रत्येक दिवसाचे स्वागत करते.

ती अनुपम लावण्यवती, गरीब शाळामास्तरांची मुलगी. तो एक देखणा डॉक्टर - घरंदाज लक्ष्मीपुत्र. सर्वांच्या मर्जीविरुद्ध त्यानं तिच्याशी लग्न केलं. परंतु दुदैवाने काही महिन्यातच टीईच्या अंगावर कोडंचा डाग उमटला आणि साऱ्या घरंदारं त्या अभद्राला घाबरून, कीलसुन तिला माहेरी हाकलून लावलं - कचराकुंडीत घाण फेकावी,तस!..... पुढे तिनहि आपलं स्वतंत्र अवकाश उभारलं. मात्र काहीकाळ तो आतल्याआत तडफडू लागला- 'तिच्याऐवजी आपल्याला कोड फुटलं असत ,तर तीन आपल्याला असच टाकून दिल असत का?..... काय असते या वास्तवातली तडफड ?.... काय असू शकतो अशा गोष्टींचा शेवट ?....

कन्नड साहित्यातील श्रेष्ठ लेखिका सुधा मूर्ती यांनी याकादंबरीत पारंपरिक वातावरणातून आलेल्या व आयुष्य उद्ध्वस्त करणाऱ्या संकटांनी घेरलेल्या तरुणीला वास्तवाचं यथोचित भान देऊन, स्वतःच्या आयुष्याला समर्थपणे आकार देण्याइतकी सक्षम केलं आहे. लेखिकेचे प्रगल्भ विचार वआधुनिक जीवनाशी समन्वय साधणारी दृष्टी, यामुळे या कादंबरीला गहणता प्राप्त झाली आहे. अनेक भारतीय भाषेत अनुवादित झालेल्या या कादंबरीचा हा उत्कृष्ट मराठी अनुवाद वाचकांना चटका लावणारा व विचार प्रवण बनवणारा आहे.

पुस्तकाचे नाव - महाश्वेता

प्रकाशनस्थळ- पुणे

प्रकाशक - सुनील अनिल मेहता , मेहता पब्लिशिंग हाऊस

अनुवाद - उमा कुलकर्णी

किंमत - १७० रुपये

पृष्ठांकन - १५०/-

Pride and Prejudice

Ashwini Pardeshi

Pride and Prejudice by Jane Austen is my favourite book of all time- which isn't a phrase I throw out lightly! This book truly has the best of all worlds-- a wonderful romance, lovable characters, humour, and beautiful writing. Pride and Prejudice is the story of a young woman in the 1800's, Elizabeth Bennet.

The Bennet family has five daughters, and in an age where the only thing women could do was marry rich, all the girls are pressured to find wealthy matches to secure the family's comfort. Elizabeth, however, refuses to marry the first man she comes along, and only marry when for love. She meets brooding, silent, proud and very rich Mr. Darcy, who at first has no interest in Elizabeth. Over time, he begins to fall in love with her wit and charm. Elizabeth thinks Darcy is the last man she could ever marry, but through the course of the novel, begins to see that her prejudices towards him are fake and that he is a true gentleman who is only shy.

The questions remain - will they overcome their pride and prejudices and get married? I'm not a huge fan of 'classical classics' where the writing style is dull and hard to understand.

I was so pleased to find that this is not the case with Austen's writing style. I enjoyed every single page of this wonderful novel, and truly did not want it to end! I will certainly be reading more Austen! I would recommend this book to anyone-- fans of romance, family-oriented stories, comedies, fans of classics, and even reluctant readers of classics who would like an easy gateway into the world of classic novels.

Title of Book
Pride and Prejudice
Author
Jane Austen

Yayati

Varsha Rathod

Gnanpith award winning novel that has made a home in the hearts of Marathi people and has been discussed by the public! Based on King Yayati of the Kuru dynasty and his biography, the novel touches on many aspects, cycles and transitions of human life. The mystery of the novel is hidden in the characters drawn by V.S. Khandekar.

Nahusha, the king who defeated Indra, became the king of heaven and became so mad that he asked the sages to lift his palanquin. "Nahusha's children can never be happy" is a curse from one of the same sages, that Yati and Yayati get only an unsatisfied life! This kind of king Nahush exists in us also in many situations of life, we also see it in the minds of the people. The lustful Yayati, the arrogant Devayani, the angry Acharya Shukracharya, the Kach who knew the philosophy of life, Sharmishta who accepted servitude at the behest of her father, the golden-haired Alaka who died a disgraceful death despite no fault and Puru who sacrificed his youth for the sake of his father's happiness. These all characters of the novel are unforgettable we can easily connect with characters and I feel this is the real magic which is used by the author to win the hearts of the readers.

As long as the vices in a man's place are cultivated, they torment him, and Khandekar says, "Lust is something that the more we enjoy it, the more it flourishes!" Yayati gives you many things to be practiced easily, only the reader needs to have the attitude to take it. To the common reader, it may seem like a lustful lewd story, and that is where the writer actually tests us as a reader! Well it's not a story about lust but it tries to give us the message how to conquer our material thirst and attain our life goal.

We can never be satisfied with the deeds of our father and hence Yati decides to go away from the kingdom and luxurious life. He goes away to the forest and stays away from the lusty things. But even in the celibacy he is not satisfied. With this example author tries to explain how renunciation does not mean happiness if you are not ready for it.

On the other hand Yayati having all the comforts in his life still lacks behind with the satisfaction. The motto is that until the craving dies, there is no satisfaction.

Yayati is a living analysis of how we deal with the many situations that enthrall human life while portraying each character!

It is for these reasons that we enjoy reading Yayati. This novel in various forms is a delight for the reader. Novels like 'Yayati' are not composed again and again. Very effective writing, proper pacing, and precise use of words and smooth flow of the novel – all these will tell the skill of a creator. In this novel, the author has beautifully depicted almost all the emotions that arise in the human mind. The detailed depiction of Yayati's feelings of fear, pain, inferiority complex, agony, lust, love, anxiety, selfishness, greed, defeat will surely touch your heart.

Skillful depiction of mental struggle and accurate expression of emotions have given this novel a psychological perspective apart from the simple narrative that makes 'Yayati' eccentric.

Thank you very much Khandekarji for giving all the readers such a beautiful delight.

Book review - "Yayati"

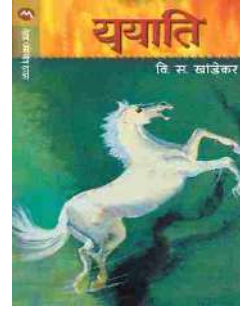
Author: V.S.Khandekar

Language: Marathi

Total pages: 432

Price: 249/-

Category: Novel

Gifted Hands

Roshani Lonkar

“Gifted Hands” Book Review

Gifted Hands by Ben Carson.

Certainly! Here’s a concise book review of “Gifted Hands” by Ben Carson in 10 points:

Inspirational Autobiography: “Gifted Hands” is an autobiographical account of the life of Dr. Ben Carson, a renowned neurosurgeon.

Humble Beginnings: The book details Carson’s challenging upbringing in a low-income neighborhood, highlighting the importance of determination and education in overcoming adversity.

Academic Excellence: It chronicles Carson’s remarkable journey from struggling in school to achieving academic excellence through his dedication to learning.

Medical Career: Carson’s path to becoming a neurosurgeon is explored, along with the challenges and obstacles he faced along the way.

Pioneering Surgeries: The book discusses some of Carson’s groundbreaking surgical procedures and his contributions to the field of neurosurgery.

Faith and Values: Carson’s strong Christian faith and the role it played in his personal and professional life are a recurring theme in the book.

Importance of Role Models: The book emphasizes the significance of having positive role models, especially Carson’s mother, Sonya Carson, who inspired him to succeed.

Overcoming Racism: Carson’s experiences with racism and prejudice are also addressed, highlighting the importance of perseverance in the face of discrimination.

Motivational Message: “Gifted Hands” serves as a motivational read, encouraging readers to pursue their dreams and never give up, regardless of their circumstances.

Legacy: Carson’s book leaves a lasting impression by showcasing the power of education, faith, and determination in achieving one’s goals and making a positive impact on the world.

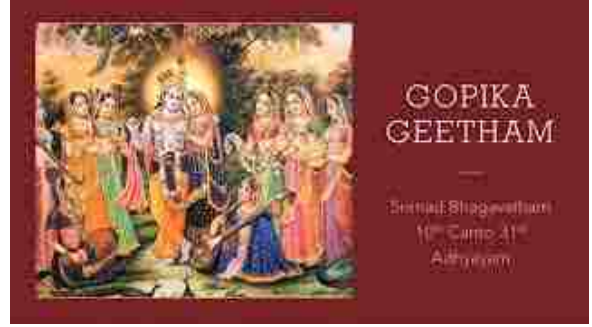
Overall, “Gifted Hands” is a compelling autobiography that inspires readers to overcome challenges and strive for excellence in their own lives.

“GOPIKA GEETHAM”

Ramya Nayar

Gopika Geetham or the song of gopis is taken from holy book shrimad bhagavatham. It is the song where the gopis are unable to see the lord Krishna and is unable to spend time with lord Krishna. The Gopikas are unable to even spend a few hours without Lord Krishna who has gone to graze their cows and lament about their fate. The Lord hearing their appeal comes before them. The most easy and faithful approach to attain salvation in Hindu is through bhakti yoga or devotion. It does not need any intellectual, mantra, or meditation, just love and devotion to the god. By continuous thinking, chanting the name of god and loving him is also the way of salvation. Hence here, gopikas is so attracted to the god that they are not able to do their daily duty without chanting his name or thinking that everything they are doing is for the lord Krishna. They are not getting any glimpse of him hence they are pining for him.

Here gopikas is praying taking the name of the different name of lord and his every body beauty. They worship and pray by taking his various names, his deeds, his action so that lord Krishna can hear and fulfil their wish for seeing him so that they get the salvation. Gopikas thinks that Krishna is all and they do their chores for Krishna. They cook, sing, for Krishna they think Krishna as their friend, lover, son etc. They say that his every action, his every part of body is so beautiful that there cannot be any other like him in universe. They love him, they tease him to get his attention to them. Devotion of Gopikas (women who are cow herds in Brindavan, where Lord Krishna lived). They loved Lord Krishna with all their heart. This prayer is taken from the tenth chapter of Bhagavatham. (The story of Lord Vishnu as told to King Janamejaya by Sage Shuka.) The Gopikas are unable to even spend a few hours without Lord Krishna who has gone to graze their cows and lament about their fate. The Lord hearing their appeal comes before them.

The essence of this book is that one of the most important approaches to attain salvation in Hindu faith is through unalloyed devotion (bhakti). This is called Bhakthi Yoga. This method does not need great intellectual capability or great stamina or different Yogas or detachment to the achievable results. In Hindu religion this devotion can be of several types depending on the personality of the devotee. This book will help to think God has his friend, lover that will always help you remove your loneliness, your sadness. When you think like that you can control your emotion and your mind which will lead to easy and happy life, read it.

Atomic Habits

Sudha Khan

Title: Atomic Habits

Author: James Clear

Genre: Self-Help, Psychology

Publication Year: 2018

Reviewed by: Sudha Khan, P.E.S. B.Ed College, SYBEd 2023-24

"Atomic Habits" by James Clear is a groundbreaking book that delves deep into the science and psychology of habit formation. With a clear and engaging writing style, James Clear provides readers with actionable insights and strategies to transform their lives one small habit at a time. It is a compelling exploration of the science and psychology behind habit formation and transformation. Clear's book offers a practical and actionable guide for anyone looking to make meaningful and lasting changes in their life.

Main idea-

The core concept of the book revolves around the idea that small, incremental changes, or "atomic habits," can lead to significant and transformative outcomes over time. The book is structured around the idea that significant personal change doesn't happen overnight but rather through the accumulation of small, consistent actions.

Clear introduces the concept of "atomic habits," which are tiny, fundamental behaviors that, when practiced consistently, can lead to remarkable transformations. He explains the science behind habits, shedding light on how they are formed, how they persist, and how they can be changed. Clear argues that the key to building good habits and breaking bad ones lies in understanding the cues, cravings, responses, and rewards that shape our behavior.

Practicality-

One of the book's strengths is its practicality. Clear provides readers with a practical framework for identifying, building, and sustaining good habits, as well as breaking bad ones. He emphasizes the importance of making habits attractive, easy, and satisfying, which aligns with human psychology and motivation.

The "Four Laws of Behavior Change" (Cue, Craving, Response, and Reward) are introduced as a powerful model to guide habit creation and modification. Clear walks readers through how to apply these laws to various aspects of their lives, from health and fitness to productivity and personal development.

Relates to real life examples-

Clear's writing is filled with real-life examples, case studies, and anecdotes that make the concepts easy to understand and relatable. He draws from a wide range of fields, including psychology, neuroscience, and sociology, to support his ideas. Moreover, the inclusion of stories from individuals who successfully transformed their lives through habit changes adds depth and inspiration to the book.

One of the book's strengths is its clarity in explaining complex psychological concepts. Clear uses relatable anecdotes, scientific studies, and real-life examples to illustrate his points. Whether it's the story of how the British cycling team achieved remarkable success through marginal gains or the explanation of the habit loop, each narrative and concept is presented in an engaging and digestible manner.

Emphasis on Continuous Improvement-

One notable aspect of "Atomic Habits" is its emphasis on continuous improvement rather than perfection. Clear encourages readers to focus on getting 1% better every day, emphasizing the cumulative effect of small improvements over time. This perspective can be incredibly empowering, as it removes the pressure of immediate, drastic change.

One standout feature of "Atomic Habits" is its emphasis on identity-based habits. Clear argues that true behavior change occurs when individuals see themselves as the type of person who embodies the desired habits. This shift in mindset can be a game-changer for anyone striving for self-improvement.

Addresses Challenges Faced-

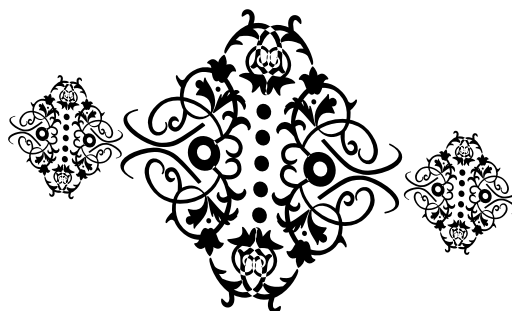
In addition to practical advice, Clear addresses common pitfalls and challenges encountered when attempting to change habits. He provides guidance on dealing with setbacks and staying on course, making this book a valuable resource for anyone looking to make lasting improvements in their personal or professional life.

Furthermore, the book offers valuable insights into the importance of environment design, social influences, and habit tracking. Clear provides practical tools and techniques to help readers implement these strategies effectively.

Conclusion-

In conclusion, "Atomic Habits" is a well-researched and practical guide to understanding and transforming habits. James Clear's engaging writing style and wealth of real-world examples make this book accessible and motivational.

Whether you're looking to improve your personal or professional life, "Atomic Habits" provides a roadmap for achieving lasting change through the power of small actions and consistent effort. It's a must-read for anyone seeking personal growth and self-improvement. Highly recommended for anyone interested in harnessing the power of habits to transform their life.

Our Vision

**"To improve positive attitude
among the teaching professionals
committed to the future generation."**

Our Mission

**"To provide comprehensive resources and services
in support of research, teaching, and learning
needs of the academic community."**

**Progressive Education Society's
B.Ed. College
Shivajinagar, Pune 5**

